

Ingyenfüzet : A mezőgazdasági talajvizsgálatok hasznossága

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. szám.
(„Falú” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 878-73.
Kiadóhivatal: VIII., József-kürt 5. sz.
Telefon: Automata 463-09.

FŐSZERKESZTŐ:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetést adják, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam 6. szám.

Vasárnap február 9.

Mit várhat a magyar gazdatársadalom a hágai egyezménytől?

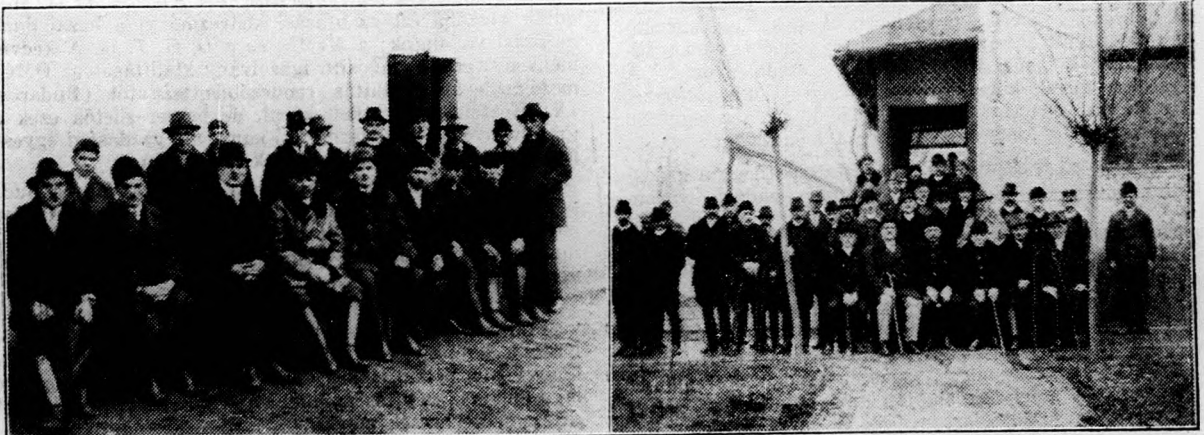
Az elmúlt hetekben nemcsak a hivatalos politikai tényezők, hanem az egész magyarság aggódó figyelemmel kísérte a Hágában folyó küzdelmet, melyet a kiküldött magyar kormányférfiak, a miniszterelnökkel az élükön, vívtak az ország érdekében. A tiz estendővel ezelőtt győzelmi mámorban, önkényesen megalkotott békeszerződések súlyos hibái, tévedésen alapuló rendelkezései már éreztetik hatásukat. Ez a visszahatás természetesen először a gazdasági életben nyilvánult meg, amely mindenkor, mint az érzékeny földrengést jelző készülék, a szeizmográf, azonnal jelzi a beteges tüneteket, egészségtelen állapotokat.

Ma már az egész európai gazdasági világ a háboru utáni évek téves irányítása folytán súlyos beteg. Válságban van Európa szinte minden része a mezőgazdaság, hanem pang az ipar és kereskedelem is. Mert a mezőgazdasági termelő réteg anyagi elsoványodása egyben az ipari és kereskedelmi érdekek elgyengülését is jelenti. Ezt a tényt igazolja például a kereskedelmi vállalatok fizetési képtelenségeit nyilvántartó „Országos Hitelvédő Egyesület”

kimutatása az elmúlt év első tíz hónapjáról, amely szerint a vidéki fizetési képtelenségek Budapesttel szemben jelentősen emelkedtek és amelynek egyedüli oka a mezőgazdasági képesség vásárló erejének leromlása.

A hágai konferenciát összehívó hat nagyhatalomnak legfőbb törekvése és célja az európai pénzügyi és gazdasági egyensúly helyreállítása volt. Ma még súlyos és nehéz politikai kérdések állottak utjában a gazdasági meg egyezésnek, először tehát ezeket az akadályokat kellett az utból elgörgetni és az évek óta húzódó politikai ügyekben közös egyetértéssel az ellentéteket elsimítva, megállapodásokat, kompromisszumokat létrehozni. A német-francia kérdésen kívül különös fontossággal bírt a magyar kérdés, azaz a Magyarország és az ugynevezett utód-államok között fölmerült ügyek tárgyalása, elsősorban az évek óta húzódó optánsper rendezése.

A trianoni béke óta tartott nemzetközi konferenciák közül a hágai volt az első, ahol a magyarság is nem mint vádlottak padján ülő bűnös, hanem, mint egyenlő erejű és tekintélyű tárgyaló fél jelenhetett meg. A kötött egyez-

Az ártándi és furtai Faluszövetség vezetősége.

Balról: Az ártándi szövetség vezetősége: Vékouy Pál, Fülöp Zoltán Körödy Gyula ref. lelkész, elnök, Boncós Zsigmond al-
elnök, Sidó József tanító, titkár, Szendrey Lajos, Sály Lajos, Gy. Nagy Ferenc, Nagy G. Károly. — Jobbról: A furtai szö-
vetség vezetősége. Középen: Országh József főjegyző; Veress Antal elnök, id. Herczegh János alelnök, Császár Gyula,
Miskolczy László főszoftgábiró.

mények jelentős haladást jelentenek az európai gazdasági együttműködés szempontjából és a közeledni akarás, megértés szelleme mindkét oldalról megnyilvánult.

A Hágában létrejött elvi megállapodások közül Magyarország számára legjelentősebb eredmény, hogy visszanyertük pénzügyi önállóságunkat, fölszabadultunk a jóvátételi bizottság gyámkodása alól, Magyarország most már önállóan, saját belátása szerint intézheti pénzügyeit.

Szabad rendelkezési jogunk visszanyerésével ismét előtérbe kerül egy nagy külföldi kölcsön kérdése, amelynek fölvételével a belső gazdasági élet vérkeringését lehetne megindítani és fölríszíteni. Hasznos beruházások által fokozódna az ország termelői képessége, megindulhatna a belső tőkeképződés és az eddigi tökehiány miatt erőtlén gazdasági világ lábra állhatna.

A hágai egyezmény e tekintetben elsősorban a magyar gazdátársadalmat érinti, amely már évek óta hiába várja az egészséges, nyugodt és biztos hosszulejáratu hittelek folyósítását. A legutóbbi megjelent hivatalos statisztikai kimutatások szerint a magyar földbirtok eladósodása az utóbbi években igen jelentős százalékkal emelkedett és különösen a kisbirtokra nehezdednek súlyos terhek. Az ötven holdon aluli birtok katasztrális holdjára országos átlagban csaknem négy száz pengő teher esik. Ha az adósságok eredetét vizsgáljuk, kitűnik, hogy az utóbbi években a gazdák csaknem teljes mértékben rövidlejáratu váltóhiteleket vehettek igénybe magas kamatláb mellett, mert a pénzpiacra hosszulejáratu kölcsönök folyósítására csak igen kis keretek között, sőt egyáltalában nem volt alkalom. Természetes, hogy a magas kamatterhek és a rövidlejárat lehetetlenné tették a kölcsönök hasznos beruházásokra való fordítását és gazdaságos felhasználását, mert a kamatfizetés lassan felemésztette a tőkét és újabb adóssággal sújtotta a gazdátársadalmat.

A magyar gazdaságpolitika, vezető tényezői elsősorban a magyar mezőgazdaság válságos helyzetén és súlyos adósságtérheire akarnak segíteni egy nemzetközi kölcsön felvételével, mert a gazdátársadalom talpraállításával kapcsolatban az ország termelőrétege és az iparcikkek fogyasztóközönsége nyer anyagi megerősítést.

A kölcsön felvételének sikerét a nagyhatalmak és személy szerint a hágai keleti jóvátételi bizottság elnöke, Loucheur francia miniszter, is biztosították. A felvétel időpontja természetesen a nemzetközi pénzpiac helyzetétől függ, mert érdekeink nem egy azonnali, hanem egy minden tekintetben kedvező kölcsön igénybevételét kívánják. Az elmúlt hónapokon — mint ismeretes — a newyorki tőzsdén bekövetkezett ársuhanás jelentős enyhülést eredményezett a pénzpiacra, a spekuláció karmából felszabadult pénz megindult Európa felé és e tökeviszsaáramlás a kamatláb leszállítását eredményezte. A hágai események következtében tovább javult a helyzet és a Magyar Nemzeti Bank is külföldi példára legutóbb ismét fél százalékkal csökkentette a kamatlábat.

E kedvező jelek mindinkább biztatnak, hogy a gazdasági világban és a pénzpiacra további javulást várhatunk, lassan visszatér a nyugalmi helyzet, helyreáll a felborult egyensúly. A kormány szakférfiai figyelemmel kísérik utját, az általuk legkedvezőbbnek ítélt időpontban javaslatot fognak tenni a nemzetközi kölcsön felvételére, melyet az ország érdekében a legtakarékosabban és leggazdaságosabban hasznos beruházásokra kell fordítani. A hágai tárgyalások és azt követő párisi konferencia a pénzügyi önállóságunk és szuverén rendelkezési jogunk visszanyerése, amelynek alapján megindulhat az eddigi tökeszegénység miatt lassan fejlődő gazdasági élet fellendülése, melynek első és legfontosabb állomása a magyar gazdátársadalom anyagi és gazdasági talpraállítása, megerősítése lesz.

Valkó László dr.

Megérkezett az új olasz követ.

Arlotta Mario, az ujonnan kinevezett budapesti olasz követ az elmúlt héten Budapestre érkezett. A keleti pályaudvaron a külügyminisztérium, az olasz követség és a budapesti olasz kolónia képviselőin kívül nagy közönség jelent meg fogadására.

Arlotta követ megérkezése után az olasz követségen fogadta a sajtó képviselőit. Hangoztatta, hogy már a vonaton örömmel értesült arról, hogy a magyar lapok milyen meleg szeretettel üdvözölték idejövetele alkalmából. Hasonlóképpen nagy örömmel töltötte el az a meleg fogadtatás, amelyben a pályaudvaron része volt. Az olasz-magyar barátság szinte már oly magától értetődő, hogy nem is kell külön hangsúlyozni. *Minden erejéből azon lesz, hogy ezeket a baráti kapcsolatokat a maguk erejében fenntartsa és kimélyítse.* A magyar nyelv tanulása belekezdett és erős vágya, hogy a nyelvtani ismereteken túl *minél előbb gyakorlatilag is elsajátítsa a magyar nyelvet.* Ő maga nápolyi származású és nagyapja, aki részt vett az olasz szabadságharcban, sokat beszélt a magyar szabadságharc eseményeiről. Egyik tanára magyar származású volt, akinek az apja Kossuth Lajossal együtt hagyta el Magyarországot. Ettől a tanártól *már serdülő korában sokat hallott Kossuthról* és ezek a gyermekkori emlékei járultak hozzá ahhoz, hogy később, különösen egyetemi tanulmányai alatt, *nagyon sokat foglalkozott Magyarországnak történelmével.* Reméli, hogy a magyar mult alapos tanulmányozása nagy segítségére lesz további működésében. Még egy nagyon kedves emléke van a magyar kultúrával kapcsolatban; *végelegy korában mennyasszonyával együtt gyakran olvastatta Petőfi verseit olasz fordításban.*

Az új olasz követ már bemutatta megbízólevelét a kormányzónak, ünnepélyes formák között.

Kedvezményes utazás a mezőgazdasági kiállításra.

A kereskedelemügyi minisztérium az OMGE kérésére a március hó 20—25. napjain tartandó mezőgazdasági kiállítás és vásár megtekintésére felutazó közönség részére 50 százalékos kedvezményt biztosított a M. Kir. Államvasutakon és az annak kezelésében levő helyiérdekű vasutakon. Ugyanezt a kedvezményt megadta a Duna-Száva-Adria Vasutársaság (Déli Vasut), a Szeged-Csanádi Vasut, a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasut, a Mohács-Pécsi Vasut, valamint a Nyiregyháza vidéki Kisvasutak is. Megadták továbbá ezt az utazási kedvezményt a hazai dunahajózási vállalatok: a Mefer és a D. G. T. is. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány kiállítását az OMGE mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságától (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) kell kérni, de beszerezhetők ezek az igazolványok a mezőgazdasági kamarák, gazdasági egyesületek, gazdakörök, szövetkezetek stb. útján is.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a Budapestre utazásra március 14-től 24-ig, a visszautazásra március 20-tól március 31-ig érvényes és használható; bármelyik kocsiosztályban feljogosít az 50 százalékos kedvezményre.

A külföldi látogatók részére a szomszéd államok vasutai szintén jelentős utazási kedvezményeket engedélyeztek. A m. kir. külügyminisztérium pedig lehetővé tette, hogy vizum nélkül léphessék át a határt és a vizumot utólagosan a kiállítás színhelyén, egyharmadra mérsékelte díjért szerezhesék meg.

A „Vasárnap” szerkesztősége:
IX., Üllői-ut 1. szám.

A „Vasárnap” kiadóhivatala:
VIII., József-körút 5. szám.

A hágai egyezmény a képviselőház előtt.

A hágai tárgyalásokról és a megkötött egyezmény tartalmáról hiteles és részletes tájékoztatót Bethlen István gróf miniszterelnöktől, a magyar delegáció (küldöttség) vezetőjétől várt az ország közvéleménye. A miniszterelnök eleget is tett ennek a kívánságnak; megérkezése után ugyanis nyomban nyilatkozatot adott a sajtó számára, január hó 30-ára, csütörtökre pedig összehívatta a képviselőházat, hogy beszámolóját elmondhassa.

A képviselőház történelmi jelentőségű ülését páratlan érdeklődés előzte meg. Az ülésteremben csaknem valamennyi képviselő megjelent, a karzatokat zsúfolásig megtöltötte az érdeklődők tömege, köztük a Budapesten székelő külföldi diplomaták, a felsőház tagjai, magasrangú állami tisztviselők, a képviselők hozzátartozói és sokan mások.

Ebben a megkapó, ünnepi keretben állott fel szólásra Bethlen István gróf miniszterelnök és mondotta el nagyszabású beszédét, melyben a meggyőződés erejével és a tények meg nem cáfolható tanúságtételével bebizonyította, hogy a hágai megegyezés az ország javát szolgálja. A miniszterelnök beszéde után nincs többé helye a kritikának. Ez a beszéd kristálytisza volt; elosztott minden homályt és félreértést, elnémitott minden rosszindulatu gyanúsítást és vádat, de ami mindennél fontosabb: megnyitotta a bizakodás, a jogosult reménység zsilipeit.

A miniszterelnök nagyszerű és lenyűgöző hatása beszéde után a kisebbségi képviselők részéről két felszólalás hangzott el. Mindkettő a tények félreismeréséből, vagy félremagyarázásából kívánt tőkét kovácsolni a megegyezés ellen. E felszólalásokra a pártokon kívül álló Apponyi Albert gróf adta meg a méltó választ. A magyarság böles államférfia megállapította, hogy a hágai megegyezés jó, mert az ország érdekeit szolgálja és elismerést érdemel az a munka, melyet Bethlen István gróf és társai a leg-súlyosabb körülmények között végeztek.

Meg vagyunk győződve róla, hogy Apponyi Albert gróf álláspontját teszi magáévá az ország minden egyes józanul gondolkodó polgára.

*

A képviselőház január hó 30-iki ülésén, nyomban az elnöki bejelentések elhangzása után, Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra és elmondotta emlékezetes hágai beszámolóját. A nagyszabású beszédből a következő részleteket közöljük:

A miniszterelnök beszéde.

— Fejtégetéseimet két részre kívánom bontani — mondotta a miniszterelnök. — Az első részben röviden ismertetni fogom a megegyezés tartalmát. A második részben rá fogok térni arra a kiindulási pontra, amelyből kiindulva szükségesé vált, hogy a magyar kormány ilyen megegyezést kössön.

— Ami a megegyezésnek tartalmát illeti, ez is két részből

áll. A kérdések első csoportjába azok az ügyek tartoznak, amelyek a békeszerződés által reparáció (jótétel) és egyéb címen és a magyar állam kötelezettségeinek leszámlolását követően keletkeztek. A másik csoportba tartoznak azok a kérdések, amelyek a trianoni szerződés 250. §-a alapján indított perek címén szerepelnek a nyilvánosság előtt és ezzel kapcsolatban a döntőbíróóságok kérdése, amelyekre vonatkozóan Hágában szintén megegyezést kötöttünk. Megjegyzem, hogy ezek a megegyezések egyelőre elvi megegyezések, minden részletre nem terjednek ki. Azok a szövegek, amelyek Hágában megállapítottak, nem véglegesek, hanem kiegészítésre szorulnak még egy további tanácskozás rendjén, amelyet Párizsban fognak tartani.

A jótétel és az optánspörök.

— Ami a két kérdéscsoportnak első részét, a reparációt és az ezzel összefüggő összes kérdéseket illeti, a megegyezés tartalma röviden a következő: Magyarország azokért a követelésekért, amelyek nem reparációs természetűek, amelyek azonban a békeszerződés különféle paragrafusai címén Magyarországgal szemben támaszthatók, 1944-ig kezdve 1966-ig évi 13 és fél millió pengőt fizet, aminek fejében azonban Magyarország szabadul először is minden reparációs fizetés kötelezettségétől 1943-on tul, szabadul másodsorban a Népszövetség kontrollja (ellenőrzése) és befolyása alól, mentesül a magyar állam minden olyan zálogjog alól, amely a békeszerződés értelmében a reparációs bizottság javára Magyarország összes vagyona és jövedelmére vezetett és szabadul minden olyan további követeléstől, amely a békeszerződés alapján annak bármely paragrafusa címén a jövőben vele szemben támasztható volna. Szabadul végre attól, hogy a magyar állampolgároknak vagyona a volt ellenséges földön a jövőben likvidálható (lefoglalható) lehessen.

— Röviden ismertetni kívánom azt a megegyezést, amely azokra a pörökre vonatkozóan jött létre, amely pörök a magyar állampolgárok részéről indítottak a szomszéd államokkal szemben azért, mert vagyonuk vagy vagyonuk részei lefoglalás tárgyai voltak. Itt a megegyezés két részre oszlik. Külön szabályoztatnak azok a pörök, amelyek az agrár-reform miatt indítottak a szomszéd államok ellen magyar állampolgárok részéről és külön szabályozás alá estek azok a pörök, amelyek nem ezen a címen, hanem más címen indítottak meg. Ami a pöröknek első részét illeti, ezek likvidálhatni fognak egy 240 millió aranykorona mai értékkel bíró alap létesítésével. Ebből az alaptól a vegyes döntőbíróóságok ítélete alapján elégitelnek ki a felperesek. Az alap igazgatását négy személy intézi, amely bizottságba a magyar állam egy tagot és a Népszövetség pénzügyi bizottsága három tagot nevez ki. Az alap általában 4 százalékos kötvényekkel fizeti ki a károsultakat, de lehetővé lesz téve azok való értékének megfelelő értékesítése, esetleg zálogbaadása.

— Más intézkedés történt más perekre vonatkozóan. Az ugynevezett agrárperekben kivül ugyanis egy sora a pöröknek indult meg a magyar állampolgárok, illetve a magyar cégek részéről az utódállamokkal szemben azért, mert vagyonuk egyik vagy másik formában elvonatott a tulajdonos használatától. Itt különféle kategóriák vannak. Vannak ipari vállalatok, vannak magyar pénzügyintézetek, vicinálisvasuti vállalatok, részvénytársaságok, amelyek részben magyar tőkével, de részben külföldi tőkével létesítették annakidején. Ezek a vicinálisvasuti

56

ÉVE

Mauthner mag a legjobb!

Mauthner Ödön
magtermelő és magkereskedelmi Rt.
BUDAPEST.

VII., ROTTENBILLER-U. 33. -- IV., KOSSUTH LAJOS-U. 4.
A Ferenciek templomával szemben.

**Nagy képes főárjegyzék, növényárjegyzék
és őszi árjegyzék ingyen és bérmentve.**

Telefon: József 463-65. Sürgőnycim: MAUTHNEREK

Az ártándi Faluszövetség kosárfonó-tanfolyama.

vállalatok az illető utódállamok részéről birtokbavételtek többnyire semmi, vagy csekély kártérítés fejében. A magyar primás kénytelen volt birtokaiért pört indítani. A magyar egyházrendek Magyarországon székelnek, Magyarországon tartanak fenn kulturintézményeket, középiskolákat és más intézményeket, azonban vagyonuk a tőlünk elcsatolt területen fekvőben és elvonatván birtokukból, kénytelenek voltak szintén a 250. szakasz alapján pört indítani. Pört indítottak azok a királyi hercegek is, akik magyar alattvalókká váltak és akik a tőlünk elcsatolt területen kárt szenvedtek magánvagyonuk elkobzása folytán. Ezekre a pörökre vonatkozóan az a rendelkezés történt, hogy ezen a téren a vegyes döntőbíróóságok tovább folytatják a maguk munkáját, úgy, ahogy eddig. Kártérítési összeg nincs meghatározva, ellenben segély adatott, főleg a nagyantant részéről, azok részére, akik esetleg elítélés folytán itt kénytelenek volnának nagy összegeket fizetni. Magyarországon ezekhez az alapokhoz külön nem járul hozzá, de tudomással bírnak arról, hogy ugy az 1943-ig fizetendő reparációs összegekből, valamint az 1943 után Magyarországról részéről más címenek teljesítendő fizetésekből, egy bizonyos rész ezekbe az alapokba fog folyni, annak folytán, hogy azok az államok, amelyek Magyarországtól részben az 1943-ig fizetendő reparációkat, részben az 1943 után egyéb címen teljesítendő fizetéseket élvezik, lemondtak ezekről a fizetésekről az alap javára.

A döntőbíróági elv.

— Még röviden ismertetni kívánom a megegyezések tartalmát a döntőbíróóságokra vonatkozóan. A döntőbíróóságok működése fenn tartatott az egész vonalon, nemcsak a multra, hanem a jövőre vonatkozóan is, azonban hat hónapi szünet fog beállni a működésükben abból a célból, hogy ez idő alatt az utódállamok és az érdekeltek között perenkívüli megegyezések lehetővé váljanak. A döntőbíróóságok, amelyek eddig egy elnökből és két tagból, egy Magyarországról és az érdekelte másik állam által kiküldött tagból állottak, kiegészítetnek öttaggá, még pedig úgy, hogy a hágai nemzetközi bíróság a volt semleges államok polgárai közül jele ki két erre alkalmas férfit. A jövőben hozandó ítéletek pedig megfellebbezhetőek lesznek a hágai nemzetközi bírósághoz.

— Legyen szabad most már rájértem a második kérdésre, hogy miért volt szükséges ilyen egyezményeket kötnünk, miben telik ezek a maguk megokoltóságát?

— Sajnos, már a párisi tárgyalások alkalmával láthattuk, hogy a bítelező államok egyike és másika velünk szemben ezekenél a tárgyalásoknál ki akarja használni az adott alkalmat arra, hogy ha lehetséges, még a szerződéseken túlmenő követelésekkel is léphessen fel, velünk szemben még a szerződésükbe be nem foglalt követeléseket is támasszon és kihasználja azt az igazságtalanságot (az elzártaságot), amelyben a legyőzött államok általában vannak, hogy Magyarországot talán egy második Trianon elé kényszerítse. A velünk szemben álló államok követelték a békeszerződésből kifolyóan nagy reparációs összeg fizetését 1943 után is. Követelték tőlünk a 250. §. védelméről való lemondást, a döntőbíróóságok hásközlésének beszüntetését, köve-

telték azt, hogy a döntőbíróóságok révén esetleg megítélendő káros összegeket Magyarország fizesse ki saját állampolgárainak, saját vállalatainak.

— Magyarország Párisban természetesen az ilyen követelésekkel szemben tisztán az elutasítás álláspontjára kellett, hogy helyezkedjék, de kijelentettük, hogy hajlandók vagyunk a nem reparációs természetű egyéb követeléseket és ellenköveteléseket elszámolni és amennyiben Magyarország terhére egy szálló (számla) mutatkoznék, abban az esetben igenis ezt a szállót kiegyenlíteni.

— Itt nem fizetőképességekről volt szó, hanem kötelezettségekről és ha kötelezettségeket nyíltan megtagadunk, ez annyit jelent, hogy magunk részéről nem vagyunk hajlandók semmiféle barátságos megegyezésre és ezen a címen megakasztott volna el a világ fóruma előtt.

— A párisi tárgyalások rendjén nem jött létre megegyezés. Mind a két fél fenntartotta a maga álláspontját és ebből következett, hogy ugyanazzal a frontfelvonulással mentünk ki Hágába. A hágai tárgyalásokon, mindjárt a kezdetén, egy lényeges változást láttunk. Míg a párisi tárgyalásokon még arra sem tartották érdemesnek a magyar javaslatot, hogy a tárgyalás alapjául vegyék, addig a hágai tárgyalások a magyar párisi javaslat alapján indultak meg, azzal a lényeges változással, hogy conditio sine qua non (elengedhetetlen feltétel)-képpen állítottott oda, hogy Magyarország azoknak a pereknek és a belőlük folyó fizetéseknak pénzügyi likvidálását egyszemélyi tárgyává tegye, amelyek a multban Magyarország és szomszédai között annyi zavart és bajt okoztak. A magyar kormány ez ellen a követelés ellen a legutolsó percig védekezett. De láttuk, ha nem megyünk bele ezekben a kérdéseknek tárgyalásába, akkor rögtön bepakolhatunk és hazajöhetünk. Ebben a szituációban (helyzetben) a magyar kormánynak döntenie kellett magatartására nézve és három lehetőség állott a rendelkezésére. Az egyik az, hogy azt mondjuk: ezeknek a pereknek semmiféle pénzügyi tárgyalására nem vagyunk hajlandók és ekkor tisztában lehetünk volna azzal, hogy bepakolhatunk és hazamegyünk! Tehettük volna azt is, hogy elfogadjuk a kisantant előterjesztését, hogy tessék törölni ezeket az ügyeket, Magyarország gondoskodjék, hogy ezek a perek megszűnjenek, Magyarország elégtételt ki addig a mértékig, ameddig jónak látja, azokat, akik kárt szenvedtek. Itt két megoldás volt lehetséges. Az egyik az, hogy ha Magyarország tényleg ezen az alapon vállalja a megoldást, adjon kártérítést azoknak az állampolgároknak, akik ilyen kárt szenvedtek. Ilyet a magyar kormány nem vállalhatott, ilyenre a magyar kormány nem határozhatta el magát. Hiszen ez annál az adminisztrációnál általánynál százszor rosszabb lett volna, amelyet 1943 után fizetünk. De lehetett volna egy másik utat követni, hogy egyszerűen törvénnyel fossa meg a kormány azokat a magyar állampolgárokat, akik követelésekkel bírnak a trianoni szerződés alapján, ettől a joguktól és mondja ki azt, hogy sem a magyar kormány, sem más állam részéről kártérítés nem jár. De hogy a magyar kormány fozson meg magyar állampolgárokat szerződésileg biztosított jogaitól, olyan felelősségvállalás lett volna, amelyet vállalhatunk olyanok, akik a magántulajdon elvével szemben államok, de nem vállalhatta a kormány. A magyar miniszterelnök ezzel a lépéssel nemcsak ezt a kérdést áldozta volna fel, hanem kockára tette volna a megmaradt magyar tulajdon is az elszakított területeken, melyért mincünk a megkötött szerződések szentsége alapján jóállanunk igenis kötelességünk.

— Ezekből a megfontolásokból kiindulva, nem tehattük, hogy azt a követelést, amely velünk szemben felállították, hogy ezeknek a kérdéseknek megoldására egy bizonyos pénzügyi megegyezés keressék, egyszerűen visszautasítsuk, sem azt az utat nem követhettük, amelyet a kisantant ajánlott fel, hogy a magyar állam gondoskodjék ezeknek az ügyeknek elintézéséről. Ezért választottuk ezt az egyedül járható utat, azt az utat, hogy azt mondtuk: egy pénzügyi megegyezés lehetőségét keressük. Amikor ezt a kérdést tárgyaltuk, kijelentettük, hogy semmiféle áldozatot a magyar állam abból a célból nem hoz és nem hozhat, hogy azokért a cselekményekért, amelyeket nem a magyar állam végzett, hanem mások, kártérítést kapjanak azok, akik károsultak. Kijelentettük, hogy ennek a kérdésnek a magyar fizetésekkel semmiféle kapcsolatát soha el nem ismerjük és mi, amennyiben 13 és félmilliárd fizetünk, ezt kizárólag a követeléseknél azert a pluszáért fizetjük, amelyek a békeszerződésből kifolyólag nem reparációs címen Magyarországgal szemben támasztottak. Az tény, hogy ugy az 1943-ig fizetendő — más címenek fizetendő — összegek részei, ezekbe az alapokba be fognak folyni. Nem a mi felajánlásunk folytán, hanem azok

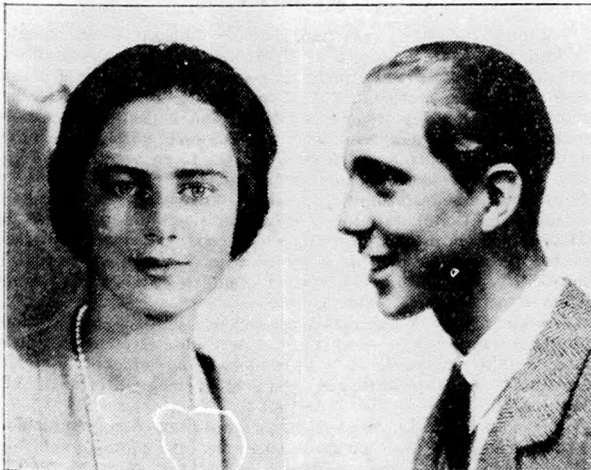
nak a lemondásának folytán, akiket ez összegek illetnek. Ha az 1943 után fizetendő összegek, amelyek így befolytak, így állíthatók be, hogy ezek azért folytak be, hogy a magyar kormány kártalanítsa ezzel azokat az állampolgárait, akik kárt szenvedtek, akkor az 1943-ig fizetendő reparációs összeget is így kellene beállítani, holott teljesen azonos az eset. Amikor az 1943-ig felítendő fizetésekről volt szó, még nem is képzeltük, hogy valaha ebben az országban pénzügyi alapon jöhet létre meg egyezés ezekben a kérdésekben.

A megegyezés mérlege.

— A megegyezésben az egyedüli teherterhelés ez a 13½ millió. Ha ezt az egyedüli teherterhelést szembehelyezem azzal, hogy még husz évig ezek felett a kérdések felett elveszkezhettünk volna, husz év alatt egy megterhelt politikai atmoszférával kellett volna ebben az esetben számolnunk. Mert Magyarország lett volna az egyetlen állam, amely barátságos szerződést nem kötött. Ha számítom, hogy ezek a tárgyalások önmagukban is milyen terhet jelentettek és jelentenek az államkincstárnak, azt kell mondanom, hogy az egyik oldalon van a politikai mérleg összes sulya ennek a megegyezésnek javára, a másik oldalon van egy határozott tekintélyes összeg. Ellensúlyozza ezt két további nagyon fontos körülmény. A mi pénzügyi függetlenségünk visszaszerzése nyomhat ebben a kérdésben annyit a latba, mint az a teher, amelyet 1943 után vállaltunk. Mi közgazdasági és politikai életünk szabadsága érdekében áldozatot igenis hoztunk, de azzal a tudattal, hogy valódi értékért hozunk áldozatot, olyan értékekért, amelyek gazdasági és politikai téren gyümölcsöket hozhatnak.

— De tényleges irányban is tettünk egy lépést előre. Fel vagyok hatalmazva a nagyhatalmak részéről annak a deklarációnak tételére, hogy ha a magyar állam alkalmas időpontban a nyugati államok pénzügyi forduló közsön kontrahálása (megszerzése) érdekében, ebben az esetben barátságos fogadtatásban fog részesülni és semmi akadályt azzal szemben támasztani nem fognak.

— Fejtegetéseim végéhez értem. Önök talán azt kérdik, hogy mi a külpolitikai hatása ezeknek a megegyezéseknek. Ha erre választ keressék, egy másik kérdésre kell választ adnom. Minek köszönjük azt, hogy egy, a magyar állam érdekeivel összeegyeztethető egyezményt kötöttünk és ezzel likvidáltuk a háborús viszonyokat, amennyiben az anyagiakra vonatkoznak. Köszönhetjük elsősorban a nagyhatalmak magatartásának és ezek között elsősorban annak a baráti támogatásnak, amelyben az olasz kormány kiküldöttei a magyar ügyet felkarolták és magukévá tették. Köszönhetjük Nagybritannia képviselőinek. És köszönhetjük annak az objektív (tárgyilagos) magatartásnak, amelyet Franciaország képviselője ebben az ügyben tanúsított, aki annak ellenére, hogy politikailag nehéz helyzetben volt s nehéz volt az objektivitást fenntartania, a magyar ügy mellé állott. Ennek köszönhetjük, hogy ebből a küzdelemből — mert hiába

Királyleány és gróf eljegyzése.

Heana román királyleányt, az elhunyt Ferdinánd király legfiatalabb leányát, a napokban jegyezte el Hochberg Sándor gróf, egy dussgazdag német főúri család sarja.

RHEUMÁS...?

Még ma rendelje meg

a törvényesen védett és orvosilag kipróbált CZAKÓ-féle Junó-szesz és Junó-kenőcs házi-szereket, amely rheuma, csusz, köszvény, ischias, zsába és egyéb hasonló megbetegedéseknél biztosan és bámulatos gyorsan használ, még összezsugorodott tagu egyéneknek is. Egy adag elegendő: együttesen ára P 11.— Használati utasítással. Sétőküldés postán, utánvét mellett.

Isteni Gondviselés Gyógyszertár

Budapest, VI., Király-utca 88 D.

küzdelemről volt szó — megmenthették a magyar állam érdekeit csorbítatlanul. Nemesak megmentették, de gyarapítottak is külpolitikai téren Magyarország presztizsét (tekintélyét). Ez oly atmoszférát (léggör) teremtett odakinn Hágában — és bizony benne: teremt a nemzetközi viszonylatokban általában — amely Magyarországnak csak hasznára válhat.

— 1919-ben aláírtuk a trianoni szerződést. Aláírta Németország a versaillesit, a többiek a többi, Páris körüli békéket. Ezek a szerződések a gyűlölködés szellemében születtek meg, mert darabokra szaggatták nemcsak a nemzet testét, de élő gazdasági egységeket is és gazdasági téren is ez a szellem érvényesült. Ennek a szellemnek halálát jelenti Hága. Új kapu nyílik a hágai egyezmények révén a magyar életnek, ha mi magunk is ki akarjuk használni. Ezt jöttem ide bejelenteni és megköszönni a magyar közvéleménynek, a magyar sajtónak azt az egységes támogatását, amelyben részesített akkor, amikor Hágában tárgyaltunk.

A miniszterelnök beszédét a jobboldal és a jobbközép felálva hosszasan tapsolta és percekig zúgott a taps és az éljenzés. Az ünnepés közben a miniszterelnök helyéről felállva, kísietett a folyosóra s a kormánypárti képviselők nagyrésze is utána tódult.

A többi szónok.

Ezután Rassay Károly szólalt fel és megállapítja, hogy a miniszterelnök beszámolójának lényege az, hogy Magyarországnak 1943-tól 1966-ig tizenhárom és fél millió aranykoronát kell fizetnie évenként. A fizetési kötelezettség elvállalása ellen tiltakozik. Kijelenti, nem azt kifogásolja, hogy a miniszterelnök Hágában megegyezett, és állítja, hogy az adott viszonyok között a megállapodást meg kellett kötni. Elismeri a megállapodásnak a pénzügyi szuverenitás tekintetében várható kedvező hatását. Kifogásolja azonban, hogy a hágai tárgyalásokon nem hangsúlyozták kellően a trianoni szerződés igazságtalanságait. A miniszterelnöknek azzal a kijelentésével szemben, hogy minden körülmények között kötelesek voltak fizetni, azt hangoztatja, hogy a jövő érdekében is tiltakozni kell az ilyen felfogás ellen.

Most Pekár Gyula az Egységspárt nevében a legmelegebb elismeréssel üdvözölte a miniszterelnököt és munkatársait abból az alkalomból, hogy fáradságot nem ismerő buzgalommal, emberfeletti erőfeszítéssel álltak ki a gátra Hágában a magyar igazságért. A miniszterelnök teljesítette kötelességét, teljesítette azt, amit a nemzet várt és elvárt tőle. Megtette azt, amit az adott pillanatban tennie kellett. Mindezek alapján ne véljék azt, hogy mi örömtüzekre gondolunk. Örömtüzeket majd akkor gyújtunk, ha a magyar igazság végeles diadalát fogjuk ünnepelni. Most arról van szó, hogy a hágai eredmények folytán az ország egy lidérenyomás alól szabadul föl. A hágai végzések folytán a nemzet visszanyerte pénzügyi szuverenitását és a többi nemzetek között visszanyerte gazdasági becsületét, amit egy értized folyamán kinosan kellett nélkülöznie. Az Egységspárt mindezek alapján teljesen csatlakozik a miniszterelnöknek előbbi nyilatkozatához. Az Egységspárt továbbra is rendületlenül bízik Bethlen Istvánnak, az államférfiúnak egységiségében. Az Egységspárt rendületlenül bizalommal kíséri a miniszterelnököt további útján, amelynek célja a magyar igazság diadala és egy jobb jövő megalkotása.

Peyer Károly szociáldemokrata és Pakots József demokrata felszólalása után Apponyi Albert gróf emelkedett szólásra.

Apponyi Albert gróf felszólalása.

— A kritika, amelyet hallottunk, — mondotta többek között — egy hiányban szenved: hogy nem mérlegeli a nemzetközi helyzetet, nem mérlegeli azt a politikai légkört, amelyben a magyar kormányoknak meg kell küzdenie a tulajdonképpeni ország érdekében. Amikor a német jóvátételi ügy nyugvópontra jutott, akkor általánossá vált az összes hatalmaknak, kicsinyeknek és nagyoknak az az óhajta, hogy bárcsak ennél az alkalomnál meg tudnánk szüntetni, ki tudnánk küszöbölni minden pénzügyi természetű surlódási anyagot az európai helyzetből. Ezt az általános hangulatot azok az államok, amelyek sok tekintetben leginkább állanak velünk szemben érdekellentétben, nagyon ügyesen felhasználták arra, hogy a német jóvátételi elintézéséhez való hozzájárulásukat függővé tegyék Magyarországgal szemben fennálló követeléseiknek, terheiknek, összes pénzügyi viszonylatainknak olyan rendezésétől, amely rendezésnek nem az volt a teljes képe, hogy mondjunk le az egyes magyar állampolgárokkal szemben elkövetett vagyonelkobzás tekintetében a kártérítési jogról, viszont ők lemondanak minden reparációs és más követelményről, — hanem még egy másik követelmény is volt, hogy: *mondjunk le a 250. szakaszban foglalt jogi oltalomról, amellyel a Magyarországtól elszakadó területeken még nagy érdekekkel bíró magyar állampolgárok rendelkeznek.*

— Én hallgattam Peyer képviselőtársamnak azt a felszólalást, amelyben ő arra az eredményre jut, hogy itt a túlyomó nagyrésze a kártérítést igénylő földbirtokterületeknek nagybirtokosokra esik. Bocsánatot kérek, ez a megállapítás s az ebből való mérlegelés nem helyes. *A magyar vagyon megvédésének kérdése független a helyes vagyonmegosztás kérdésétől.* Ezt minden ország magában itéli és intézi el. Ha, amint elismérem, hogy úgy is van minden országban, a vagyonmegosztási viszonyok még távol állanak a teljes szociális igazságosságnak a követelményeitől, erre nézve indítsák meg a kezdeményezést. A saját törvényhozásukban kezdeményezzék az akciót azok, akik ezt jogosultnak és szükségesnek vélik, de az idegennyel szemben való magyar vagyon megvédésének kötelessége független attól, hogy mit tartanak annak a vagyonnak elosztásáról.

— Ezekről egészen eltekintve, még azt a megjegyzést teszem, hogy elismerem, hogy a *hadikölcsönkötvények jejjegyzőinek és az egyéb hadikárosultaknak erkölcsi igénye a magyar állammal szemben súlyosabb és erősebb, mint azoké, akik nem a magyar államnak, hanem egy idegen államnak a visszaélései által károsodtak.* Az összekapcsolása ennek a két ügynek azonban szerintem már azért sem lehetséges, mert az optánsügynek rendezésében nemesek mi, hanem más államok is vannak érdekeltek. Ez részben nemzetközi természetű ügy, holott az előbb említett magyar állampolgári kategóriák kielégítése tisztán magyarországi belügy, amelyet sehogyan sem lehetett volna összefüggésbe hozni az idegen államokkal szemben létesítendő alapokkal. Sokkal fontosabb az, hogy megteremtessék az a pénzügyi és politikai atmoszféra, amely szükséges ahhoz, hogy a magyar államot minél előbb abba a helyzetbe hozzuk, hogy ennek az elsőrendű erkölcsi kötelességének megfelelhessen.

— Én ugyanis azt állítom, hogy ennek a pénzügyi és politikai atmoszférának beállítását, bekövetkezését nem hátráltatja, ha — *sensietti a Hágában történt megállapodás.* Természetesen, egy feltételben, hogy ezt követni fogja helypolitikánknak is egy olyan irányú változása, amely a legszigorúbb mértéket alkalmazza az állami kiadások megállapításában és amely közgazdasági bajainkat gyökereinél tudja megfogni, amely ha nem is sikerül-

het, mert hiszen senkinek sem sikerülhet egy varázsüjtésre paradicsomot teremtenie, de a megerősödésnek látható útjára s ezáltal az önbizalomnak ébresztésére is viszi a nemzetet.

— Ki akarom még egy pár vonással egészíteni azt a milliófestést (környezetképet), amelyet az előbb már megtettem, amikor kiindultam, hogy milyen kilátásokkal, milyen nagy áramlatba bekapcsolódtak a mi ellenfeleink ebbe az akcióba befelelni. Tudom, hogy milyen erőfeszítésbe került ott a követelményeinknek érvényesítése. Ebbe a millióba kellett belépni a magyar kormányoknak. Mint a miniszterelnök ur mondta, ha hajthatatlan álláspontra helyezkedik, összecsomagolhat és hazajöhet. Mi lett volna ennek a következménye? Távoztunk volna nemesek a legkisebb eredmény nélkül, hanem megterhelve azzal az általános ellenszennvel, amit szült volna az a tény, hogy — mint beállították volna, — mi akadályoztuk meg annak a célnak elérését, amely az összes hatalmaknak szeméi előtt volt, hogy *egyszermindenkorra elhárítsanak a háborúból eredő financiális (pénzügyi) nehézségeket.*

— Nézzük a közvetlen következtetéseket. A reparációs kérdést nézzük először. A reparációs komisszió határozata ellen pedig *nincs appellata.* Fejünk felett damokleszi kardként állott a jóvátételi bizottság által ránk kirovando elégtétel. De azután ne méltóztassanak azt mondani, hogy teljesen mindegy, hogy *reparáció címen fizetünk-e, vagy pedig más címen fizetünk.* Bocsánatot kérek, a reparáció címen fizetett tartozásokkal össze van kötve az általános zálogjog Magyarország egész vagyonára, összes jóvedelmére, hozzá van kötve továbbá a pénzügyi mozgási képesség teljes megszűnése, sőt hozzá van kötve a reparációs bizottság betekintése Magyarország pénzügyi gazdálkodásába is. Ne tessék tehát azt mondani, hogy mindegy, akár milyen címen fizetünk, hiszen ez a tizenhárom és félmillió olyan tartozása az országnak, mint minden más tartozás, a *reparációs tartozás pedig olyan lett volna, amely guszba kötötte volna az országot.*

— A megegyezés után azonban máris *barátságos atmoszféra fejlődött velünk szemben.* Ma az államok, amelyek előbb hidegen állottak velünk szemben, már egészen más, sokkal rokonszenvezőbb atmoszférában tekintenek ránk. Ma — ez kétséget nem szenved — *a hági tárgyalások következtében Magyarország nemzetközi helyzete emelkedett, javult, tekintélye növekedett.* Ez olyan dolog, amely felett nem lehet napirendre térni és hogy ez így van, én sok magán hír alapján tanúságot tehetek, ennek mindnyájunknak örülnünk kell. *Ez a belső megerősödés egyik feltétele és ez a belső megerősödésnek az a forrása, amelyben mindazok a tiszteltreméltó igények is kielégítést nyerhetnek, amelyeket itt hangoztatnak.*

Apponyi gróf beszédét hosszantartó taps és lelkes éljenzés követte, majd az ülés véget ért.

Kommunista tüntetések a főváros utcáin.

Január hó 26-án, vasárnap, délelőtt többszáz főnyi munkanélküli tüntetést rendezett a fővárosban. A munkanélküliek titkos kommunista felbujtásra merészkedtek ki az utcára. Az első nagyobb csoportosulás a Tisza Kálmán-téren volt, ahol mintegy ötszáz főnyi tömeg verődött össze és hangosan szidalmazta a mai kormányrendszert. A rendőrség közbelépése után a tömeg széteszolt és egyrésze a Mátyás-térre vonult, ahol ismét tüntetni kezdett. A kommunisták ezután a Rákóczi-tér és Nagykört sarkára vonultak, ahol kövekkel hajigálták a rendőröket. A Rákóczi-uton a tüntetők megtámadták *Zilahy Tibor nyugalmazott rendőrfelejtőt s az öreg urat gummibottal annyira összeverték, hogy életveszélyes állapotban szállították a Szent István-kórházba.* A rendőrség a brutális támadásokat elfogta és letartóztatta.

A kommunisták egy másik csoportja a városháza előtt tüntetett. A rendőrség a rendbontókat legelőbb helyen csak kardlappal tudta szétkergetni. A rendőrség *harminkét tüntetőt* előállított a főkapitányságon, akik ellen megindította az eljárását.

Január hó 28-án, kedden, ismét tüntettek a kommunisták, a Bérkocsis-utcában mintegy százötven főnyi munkanélküliből álló csoport kezdte a tüntetést. A szolgálatot teljesítő rendőr oszálásra szólította a tüntetőket, mire azok rátámadtak a rendőrré, aki *revolverével védekezett a támadás ellen s egy közeli dohánytűszébe szietett, ahol telefon útján segítséget kért.* A helyszínre érkezett rendőrök a lármás tömeget szétgrasztották s a rendőr támadói közül többet előállítottak.

MAGYAR EMBER
magyar cégtől vásárol

minden hangszert,

melyet a legfinomabb minőségben
és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Bpest, DL. 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új
árjegyzékemet.

„Elkövetkezett a nagyvonalú gazdasági politika ideje!”

mondotta Bethlen István gróf miniszterelnök a gazdasági élet vezéreinek vacsoráján.

A Pesti Lloyd Társulat elnöksége Bethlen István gróf miniszterelnök tiszteletére január hó 31-én, pénteken este, a társulat saját palotája dísztermében ünnepi vacsorát rendezett. A vacsorán közéletünk számos kiválósága részt vett. A miniszterelnök ez alkalommal viselte először a kormányzó által adományozott magyar érdemkeresztet, melynek adományozásáról lapunk más helyén emlitést teszünk.

A vacsora után Köhner Adolf báró, a Pesti Lloyd Társulat elnöke, a kormányzót köszöntötte fel elsőnek, majd Egyri Aurél felsőházi tag szólalt fel és beszédét a miniszterelnök és társainak életével végezte.

Ezután Weiss Fülöp, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke, szólalt fel, és többek közt a következő kijelentéseket tette:

— *Szent meggyőződés, hogy Hága rendkívül fontos mértéfkövet jelent a mi gazdasági életünk fejlődésének útján és miután az eredmény elsősorban a miniszterelnök ur, az egész világ által elismert önfeláldozó nagy fáradozásainak köszönhető, az ország örök háláját érdemelte ki.*

Fellner Henrik a gyáripár nevében méltatta a hágai konferencia eredményét, majd így fejezte be beszédét:

— Szívünk egész melegével üdvözöljük Bethlen István gróf miniszterelnököt és üdvözöljük Walkó Lajos külügyminiszter, Wekerle Sándor pénzügyminiszter és Korányi Frigyes báró öccellenciát azon alkalomból, hogy megszabadították az országot a reparációs kötelezettségek súlyos gondjaitól, mely a háboru befejezése óta állandóan reánk nehezedett; hogy a lefoglalások által sértett jogoknak érvényt szereztek; hogy megszüntették pénzügyi gyámságunkat és megalapozták egy jobb politikai és gazdasági jövő reményét.

Belatiny Arthur, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, a kereskedelem nevében szólalt fel.

— A magyar kereskedelem — mondotta többek között — mély hálával van eltelve a miniszterelnök ur iránt, hogy a politikailag és pénzügyileg is történelmi jelentőségű alkotásával szabadabb tette az utat arra, hogy a kereskedelem újból kiépítse régi, sok évtizedes kapcsolatait és hogy szabadabb tette az utat a nemzetközi tőkepiac felé.

Utána Mutschenbacher Eml, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ügyvezető igazgatója, emelkedett szólásra:

— Öszinte örömmel csatlakozom — mondotta — a többi gazdasági központi érdekképviseleti szervek vezetői részéről elhangzott meleg üdvözlő szavakhoz s a magyar gazdasági élet tiszteletét, elismerését tolmácsolom Bethlen István gróf miniszterelnöknek és jeles munkatársainak a Hágában megvívott hosszú és kemény küzdelemért, amelyben mint a magyar nemzet kitünő és önfeláldozó bajvivői, Magyarország igazának és méltányos érdekének védelmére annyit küzdöttek ki, amennyit az adott súlyos helyzetben emberileg, sőt majdnem emberfeletti erőfeszítéssel lehetséges volt.

A hágai egyezmény méltatása után így folytatta a szónök:

— A legnagyobb eredményt a magyar gazda abban látja, hogy Hága új kapukat tárt ki a magyar jövő felé. Reméljük és hisszük, hogy ezek az új kapuk szabadabbá teszik a nemzetközi érintkezést, módot adnak eddigi politikai és gazdasági elszigeteltségünk megszüntetésére s rajtuk egy szebb, egy jobb gazdasági jövő éltető napfénye, vérpezsdítő levegője áramlik be. Ha a régi szállóige szerint a háborúhoz három dolog kellett: pénz, pénz és pénz, úgy ehhez a minden háborúnál nehezebb újjáépítő munkához is három dolog szükséges: terszerü gazdasági politika, következetes gazdasági politika, egészséges és kiszárazó gazdasági politika. Ezt várják a magyar gazdák Hágától, ezt várják a kormánytól és Bethlen István gróftól s ebben akarnak a többi termelő ágakkal vállaltva közreműködni az ország jövője érdekében.

A miniszterelnök beszéde.

Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra.

— Igazi hálával mondok köszönetet a szíves vendéglátásért, — mondotta — amelyben részesítettek. A mi szereplünk nem volt az odakünn, hogy diktáljuk a feltételeket, hanem az, hogy az adott körülmények között ezt az országot megmentsük, még áldozatok árán is. Nem a között volt választásunk, hogy a legjobbat válasszuk, hanem, hogy a rossz között a legkevésbé rosszat válasszuk. És mégis bizalommal, reménységgel és nem kétségbeeséssel mentünk Hágába, mert az volt az érzésünk, hogy lépésről-lépésre előrehaladva, képesek leszünk érvényesíteni a nemzet igazságát. Ha ma nem, úgy holnap egész bizonyossággal. Ez a meggyőződés kell, hogy ezt a nemzetet a maga teljességében betöltse, mert nem a kishitűség és nem a csüggedés, hanem a bizalom és optimizmus az, amely a nemzeteket nagygyú és erőssé teszi.

— Ha a hágai eredményeket bírálni akarjuk, talán jó, ha megnézzük az éremnek tulsó oldalát, Mi következett volna akkor, ha nem sikerült volna Hágában megegyezni? Mi, odakünn igyekeztünk fenntartani a kapcsolatot a hazai levegővel és figyelemmel kísértük a hazai megmozdulásokat. Ne higgyék, hogy elkerülte figyelmünket az, hogy akkor, amikor a tárgyalásokban majdnem szakadás fenyegetett, amikor előfordult az, hogy ellent kellett állnunk, ha a csatát némileg is csak megnyerni akarjuk, bizonyos csüggedés hangjai hallatszottak ide-haza. Talán éppen azok, akik ma a kritikában a leghangosabbak, ütötték meg elsősorban azt a hangot, hogy még áldozatok árán is ki kell egyezni s hogy hibás a kormány az a politikája, hogy élére állítja a dolgokat. Azok, akik ma kritikát gyakorolnak, adott esetben még hevesebb kritikát gyakoroltak volna, ha a magyar kormány megszakította volna a tárgyalásokat.

— Mi tehát a pozitív (a tényleges) eredmény? A pozitív eredményt így foglalom össze: újból negykorúak lettünk, még pedig olyan bérmaapák jelenlétében, akik bizonyára jóindulattal fogják kísérni a jövőben a fiatal nagykorú magyar állam józan és okos eszelekedését.

— Mi a nagykorúságnak igazi jellege? A józanság és a fegyelmezettség. És hány magyar ember van, akiben van ész, akiben van tehetség, fantázia, készség arra, hogy ezt a nemzetet szolgálja s milyen kevesen vannak azok, akikben van józan ítélőképesség, fegyelmezettség ahhoz, hogy olyan pilla-

Az ófehértói Faluszövetség vezetősége.

Ülők sora balról-jobbra: Csiba Kálmán főjegyző, Zelenkay Zsigmond elnök, Radnóti István központi titkár, Pánczél Jenő ref. lelkész. — Állók sora: Hanuscák József, Kroács István községi főbíró, Radich Olle István szövetségi titkár, Bodnár Árpád kántortanító, Hanuscák Péter alelnök.

natokban, amikor ez előtt a nemzet előtt minden azt szolgálja, hogy itt egy olyan optimizmus kapjon lábra, amely ezt a nemzetet esetleges megdöntéslanságokra ragadtathatja, ettől a nemzetet visszatartsa. Evvel nem kell akarom mondani, hogy pesszimizmust hirdetek. Ellenkezőleg. Én egy józan, okos ítélő, teljesen fegyelmezett optimizmusnak vagyok a szószólója. És ha eddig is ennek voltam a szószólója, ugy a hágai megegyezés után kétszeresen vagyok ennek a szószólója.

— A hágai megegyezés pénzügyi és gazdasági téren nagyköröséget hozott a nemzetnek. De még egyet hozott és ez az,

hogy most már a gazdasági élet összes tényezőinél, azok erejének teljes latbetetésével együtt elkövetkezett az ideje annak, hogy egy nagyvonalú gazdasági politikát csináljon a magyar kormány.

— Erre a munkára ajánlom fel Önöknek a magyar kormány közreműködését, mert bizom abban, hogy vállvetett munkával megoldhatjuk ezt a problémát is. A magyar gazdasági élet egészségére, virágzására és jövőjére emelem poharamat!

A miniszterelnök szavait szólni nem akaró lelkes ünneplés követte.

Két aratás időtartamára terjedő, rövidlejáratu hitelt akar juttatni a kormány a gazdáknak.

A képviselőház és felsőház ugynevezett agrárblokkja a válság enyhítésére memorandumot dolgozott ki, amelyet átnyújtottak a szakminisztereknek. A blokk január hó 29-én Farkas Géza elnöklésével ülést tartott, amelyen Mayer János földművelésügyi, Wekerle Sándor pénzügyi és Bud János kereskedelemügyi miniszterek nyilatkoztak a memorandummal kapcsolatban a mai gazdasági helyzetről.

Mayer János beszéde.

Mayer János földművelésügyi miniszter a memorandummal kapcsolatban helyesnek tartja, hogy különbséget kell tenni az egyes akciók között és a költségtérletekbe kell beilleszteni azokat, amelyek a jobb- és többtermelésre vezetnek. Sajnos, a jövő költségvetési évre ezt a kívánástog nem lehet keresztülvinni, mert a keret már meg van állapítva, sőt az ötszázalékos általános csökkentés is elkerülhetetlen kényszer. A közraktárak

kérdésével kapcsolatban azt hangoztatta a miniszter, hogy a raktárhálózat intézményétől nem lehet csodát várni. A tapasztalat azt mutatta, hogy a gabonaraktárak addig telnek meg, amíg a gazdának pénzre van szüksége s a raktártól előleget kaphat. Amikor pedig nem volt nagymértékű a pénzzsűke, őrösen állottak a raktárak és a gabonaértékesítés a kereslet és kínálat törvényei szerint beavatkozás nélkül is lebonyolódott. Nem tartja helyesnek, hogy gabonamonopóliumot csináljanak, esetleg a Haditerményhez hasonló apparátust létesítsenek. A meglévő raktárakat fel kell használni, ahol szükséges, előleget kell adni a pénzzsűkében szenvedő gazdáknak, a zöldhittel kérdését meg kell oldani és szabad kezet kell adni a termelőnek, akik maguk akarják a termést értékesíteni a szabadkereskedelemben. Az árstabilizáció (állandósítás) problémájával kézen kell állani, ez azonban csak az utolsó fegyver és csak akkor használhatjuk fel, amikor a mezőgazdasági termelés csődjét és ennek következtében az ország közgazdaságának a csődjét kell vele elhárítani. Helyesli a memorandumnak a tejtermelés fokozására irányuló álláspontját. A szövetségi hálózatot a háború után ismét kiépítettük, megalakult az Országos Tejszövetkezeti Központ és megtörtént az árstabilizáció is. Ma túltermelés van, arról kell tehát gondoskodni, hogy feleslegeinket feldolgozhassuk és exportáljuk. Nagy eredményeket értünk el itt az állami márkázás útján, vajkivitelünk nagyban előrehaladt. Január hónapban hét vagón állami márkával ellátott vajot vittünk külföldre, Dániába, amelyet ott a dán vajjal egyenlő értékűre minősítettek.

A válság gyökeres orvoslásáról csak akkor lehet szó, ha ugy az ipari, mint a mezőgazdasági termelés terén egyenlő arányban biztosítjuk az elérhető legális és normális hasznót és nem biztosítunk egyik termelési ágának előnyt a másik rovására. De szükség van megfelelő összegű, olcsó kamatozású, hosszulejáratu agrárkölcsönökre is, amit semmi másra nem szabad majd fölhazsálni, mint a ma fennálló drága kölcsönök konvertálására. Újabb beruházásokra csak akkor lehet gondolni, ha a munka révén tőkét tudunk gyűjteni.

A népruházási cikkek olcsóbbáttételével a felsődunántúli mezőgazdasági kamara foglalkozott. A kérdést a miniszterelnök maga is nagyon fontosnak tartotta s a kormány igyekszik amlébb megoldani ezt a kérdést a hortikultura életbetéptésével. A hortikultura ezerötszáz katasztrális holdon termeltet vetőmagvat és segítségével 1258 kismember talált egésztenéct. Salátát, spenótot, de különösen borsót termeltek és a terményeknek külföldön is piacot nyitottunk, sőt fix áron a termést külföldön előre lekötöttük. A borsótermelést csaknem a duplájára sikerült felemelni. A hortikultura magasabb árat is fizet, mint a magánvásárló. A külföldi fizetései a lekötött mennyiségekért fokozatosan történnek.

Ezután Wekerle Sándor pénzügyminiszter szólalt fel.

Wekerle Sándor felszólalása.

A miniszter megokolta, hogy miért volt szükség a költségvetésnek öt százalékkal való redukálását (csökkentését) a földművelésügyi tárcára is kiterjeszteni. Olyan gazdasági politika bevezetésére volt szükség, amely mellett a kereskedelmi mérleg passzivitása megszüntethető és keresztülvihető az, hogy ne külföldi árut fogyassunk, tehát, hogy a belföldi termelést fejlesszük. Célunkat elértük, mert kereskedelmi mérlegünk majdnem aktív. Ez bekövetkezett nemcsak azért, mert vásárlóképességünk is csökkent, hanem azért is, mert évekket előbb kezdett gazdaságpolitikánk következményei most kezdenek mutatkozni. Államháztartásunk egyensúlyát feltétlenül meg kell óvniuk anélkül, hogy újabb terheket rónánk az adófizetőkre. Erre nem vállalkozik, de arra sem, hogy az államháztar-

Ondolálja haját sajátkezűleg tíz perc alatt

Próbálja ki ezt a hajondoláló módszert. Meg fogja látni, milyen gyors és egyszerű.

Nem kell melegíteni! Nem kell villanyáram! Egyszerűen becsusztatja hajába a West Electric ondoláló csatokat, 10 vagy 12 perc múlva gyönyörűen ondolált feje lesz, mintha a legügyesebb fodrász csinálta volna.

A West Electric mágnesez. Nem pörköli, nem vágja, nem törli, nem rongálja és nem kuszálja a haját. Mágneses acébból készül, nikkelezett, sima, mint a selyem. Maga a megtestesült egyszerűség, örökké tart.

Próbálja ki ezeket a csodálatos csatokat. Ha nem volna meglegedve, pénzt visszatérítjük. De ha meglátja, milyen gyönyörűen és egyszerűen működik, biztosan tudjuk, hogy nem fog soha nélkül meglenni.

1 készlet 4 tücsattal 2 P 40 fillér

Ha megszokott üzletében nem kapná, ugy küldjön be postautalványon 2 pengő 40 fillért és a készletet utasítással portmentesen küldjük. Megírni, hogy bubi vagy hosszú hajhoz kell. Az alábbi szelvényt vágja ki, küldje be a rendelés könyvitésére.

Utánvételt 3 pengő.

Vágja itt ki ezt a szelvényt!

West Electric Hair Curler Co. London
budapesti képviselő

Budapesten

Városház-utca 14., félemelet

Csatoltan küldök 2 P 40 fillért, kérek portmentesen 1 kártya West Electricet. (Hosszu haj, rövid haj.) Irja fel a nevét egy darab papírra, ragassza alá ezt a szelvényt.

rást újból deficitbe engedje menni. Nagy megtakarításokat csak megfelelő reformok után lehet elérni. Ezért kell megreformálni állami és közigazgatási adminisztrációkat olyképpen, hogy ugyanazt a célt olcsóbb eszközökkel érhesük el. A forgalmiadó adminisztrációja például a bevétel huszonöt százalékába kerül, jóllehet nem okvetlenül kellene ennyibe kerülnie.

A költségvetés csökkentése során a gazdasági tárcákat bizonyos mértékig kimélni kell. Elsősorban azokat a kiadásokat kell csökkenteni, amelyeknek nincsenek közvetlen gazdasági céljai s olyan akcióknál kell takarékoskodni, amelyek nem okvetlenül szükségesek. Ha az államháztartás bevételei javulnak, úgy a mutatózó feleslegeket elsősorban a beruházás-jellegű és a tárcáktól részben elvont kiadások pótlására, illetve kiegészítésére kell fordítani. A hiteléletben mutatózó bajokon csak megfelelő hosszlejáratu kölcsönrel lehet segíteni, aminek sajnos, ma még nincs meg a lehetősége. Ezért jutott a kormány arra a gondolatra, hogy átmenetileg rövidlejáratu hitellel segítsen olyanformán, hogy ezeket hosszú időre biztosítsa, vagyis, akkor, amikor lejárnak, megújíthatók legyenek. Átmenetileg csak arra lehet gondolni, hogy olyan rövidlejáratu hitelt szerezzünk, amely mégis két aratás időtartamára terjed. Ez alatt az idő alatt lehet azután hosszlejáratu hitelt szerezni. A gyakorlaton harmadik részletét leszámítottuk s a legközelebbi időben lefolytatjuk a tárgyalásokat, miként lehetne ezt az összeget hitel formájában a gazdáközönség kezébe juttatni. Ez a pénz nem volna olcsó, de még van egy bizonyos összeg a gyakorlaton második részletéből, amelyet a földbirtokpolitikai célokra nem vettek igénybe. Ezt a két összeget összekeverve, alacsonyabb kamat mellett adhatjuk ki és ha a pénzpiac erre megfelelő lesz, átalakíthatjuk hosszlejáratu hitellé.

A gazdasági helyzet rosszabbra fordulásával megrögzített adó fizetését, különösen a fagykarsújtotta vidékeken, sokan tehernek érzik. Hála Isten, csak az ország egy részén vannak ilyen bajok, nem volna tehát méltányos felfüggeszteni országos intézkedéssel az adómegrögzítést, mert ez a költségvetésben hiányt okozna. A törvényben a felmondási határidő január 31-ben van megállapítva s a pénzügyminiszter intézkedni óhajt az iránt, hogy aki fel akarja mondani a rögzített adót, még egy bizonyos ideig megehesse azt és akkor az adóalapot új tárgyalás alá veszik és szükség esetén az adóleszállítást elrendelik.

Bud János beszéde.

Ezután Bud János kereskedelmi miniszter szólalt fel s azt hangoztatta, hogy a tarifapolitikánál továbbra is a gazdaságpolitikai szempontokat kívánja érvényesíteni. Tagadhatatlan, hogy nehézségek vannak, mert hiszen az export érdekében tett engedmények az Államvasutaknak tizennyolemillió pengőt jelentenek, pedig az Államvasutaknak erős beruházásra van szüksége. Európában a mi sínhálózatunkat cserélték ki legrégebben. A kocsi-parknál is alkalmazkodni kell a gazdasági viszonyokhoz. A világforzalomban csak speciális kocsiakkal tudunk bekapcsolódni és a fékberendezéseken is javítani kell. Tehát technikai újjászervezésre van szükség a vasutnál, melynek jövedelmel éppen az árutarifánál tett engedmények következtében csökkentek. Még akkor is igen olcsó a magyar Államvasutaknak a személyi tarifája, ha a másik irányban áldozatot kell hozni. A megoldást ott kell keresni, ahol az aránytalanság mutatkozik és ezek megszüntetésére kell törekedni. A vasuti tarifapolitika terén a gazdasági élet méltányos követeléseit kívánja a miniszter érvényesíteni, különösen abban az irányban, hogy termelésünk versenyképességét biztosíthassuk a külfölddel szemben.

A legközelebbi értekezletre február hó 5-én kerül sor.

Országos ünnepség lesz a kormányzó megválasztásának évfordulóján.

Március 1-én lesz tíz éves fordulója annak, hogy a nemzet Horthy Miklós fővezért az ország kormányzójává választotta. A nevezetes évfordulóra hálás szívvel készül az egész ország s az évforduló méltó megünneplésére a Társadalmi Egyesületek Szövetsége fényes ünnepségeket készít elő. A TESz. március 1-én kétezer kötetből álló emlékalbumot nyújt át a kormányzóknak. Az emlékalbum lapjait a magyar nemzet milliói írják alá. Egy-egy ember nemcsak nevét írhatja be az albumba, hanem emléksorokat is jegyezhet bele.

Primo de Rivera tábornok,

aki hat esztendő működés után lemondott a spanyol diktatórium vezetéséről.

Ezidén is folytatják az állami kedvezményes sziktalajjavító akciót.

Mayer János fölmvelésügyi miniszter az állami sziktalajjavítási akciót a folyó évben is folytatni kívánja s mindazokat a kedvezményeket, amelyeket a mérszszegény költött szikes területek megjavításánál a gazdálkodó birtokosok (bérleők) részére korábbi rendeletben biztosított, ez évben a birtok nagyságára való tekintet nélkül minden jogos igénylőre kiterjeszti.

A javításhoz szükséges mészsanyagot továbbra is központi-lag szerzik be s azt a jelentkezők birtokához legközelebb eső vasuti állomásra vagy kívánásukra a vasuti nyílt pálya ama szelvényére szállítják, amely földjükhöz legközelebb esik. Az állami támogatás most is kétirányú lesz, még pedig vagy egyszersmindenkorra szóló támogatás, vagy pedig hosszlejáratu kedvezményes kölcsön nyújtása. Az egyszersmindenkorra szóló támogatás lényege az, hogy a gazda a költségekhez katasztrális holdanként 40 pengővel járul hozzá és gondoskodnia kell a javítási mészsanyagot a vasutól való elfuvarozásáról, valamint annak szántóföldjén való szétszórásáról. Az esetben pedig, ha mészsanyagot nyílt pályán rakták ki, viseli a m. kir. államvasutak e címen felmerülő önköltséget is. A katasztrális holdankénti 40 pengős hozzájárulás esetén a jelentkező a jelentkezéssel egyidejűleg katasztrális holdanként 20 pengőt tartozik lefizetni, míg a második husz pengőt csak az állami akcióba történt felvételéről szóló értesítés alkalmával tartozik lefizetni. A nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel, indokolt megengedni a miniszter, hogy a jelentkező a 40 pengős hozzájárulási költség második részletét a termény betakarítása után, illetve a gazdasági év végéig, de legkésőbb 1930 október végéig fizesse be. Ez esetben azonban az akcióba történt jelentkezéssel kapcsolatban az illetékes községi előjáróság által igazolt kérelem terjesztendő a miniszterhez.

A második esetben a javításnál felmerülő összes költségeket — kivéve mégis a javítási anyagot a vasutól való elfuvarozásával és szétszórásával, valamint a talajelőkészítéssel — járó s mindkét esetben a gazdát terhelő kiadásokat — oly módon előlegezik, hogy azt a gazdák öt évig kamatmentes hitellel gyanánt élvezik, a hatodik évtől kezdve azonban a kölcsönért öt százalékos kamatot fizetnek. Ugyancsak a hatodik évtől, tíz év alatt évi egyenlő részletekben lesznek kötelezve a kölcsönt a gazdák visszafizetni.

A megjavított szikes szántóföldeknek a megjavítás előtt megállapított földadóját az állam tizenöt éven belül nem fogja felelni.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház a szünet után január hó 30-án, csütörtökön tartotta első ülését, melyen Bethlen István gróf miniszterelnök beszámolt a hági egyezményről. Az ülés lefolyását és a miniszterelnök beszédét lapunk más helyén ismertetjük.

A január hó 31-iki, pénteki ülésen folytatták a fővárosi törvényjavaslat vitáját, melyben Rothenstein Mór és Malasics Géza szociáldemokrata és Buday Dezső keresztény párti képviselők vettek részt.

A Ház február hó 1-én, szombaton és február hó 3-án, hétfőn nem tartott ülést.

Horthy Miklós kormányzó elismerése Bethlen István grófnak.

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója a következő kéziratos bocsátotta ki:

Kedves gróf Bethlen!

Befejezést nyertek azok a külföldi tárgyalások, amelyek a háború óta az országra nehezedő súlyos és bonyolult pénzügyi kérdések sikeres rendezéséhez vezettek.

Ezzel lezárult pénzügyi függőségünknek az a korszaka, amely a ránknehezedő terhek rendezettségével és rentelkezési jogunk korlátozásával nemcsak szabad mozgásunkat tette lehetetlenné, hanem a jövő bizonytalanságával a gazdasági erők kibontakozását is akadályozta és külpolitikai vonatkozásokban is hátráltatóan éreztette befolyását. Pénzügyi önállóságunkat visszanyerve, most már nincs akadályja annak, hogy azt a nehéz gazdasági helyzet orvoslásának szolgálatába állíthassuk.

A nagy körülmények között igénylő tárgyalások folyamán hatalmas baráti és jóakaró támogatás mellett a fáradhatatlan odaadással és céltudatossággal végzett kemény munka vezetett ehhez az öröndetes eredményhez. Ön ebben a munkában, annak vezetése és irányítása mellett, a legnagyobb áldozatkészséggel állt helyt és a s. ker. biztositásában ismét kiemelkedő szerep jutott rendkívüli képességeinek és kitartó szívósságának.

Amidőn e kimagasló érdemeiről megemlékezem, örömmel ragadom meg az alkalmat arra, hogy Önnek a Haza iránt önzetlenül teljesített kiváló szolgálatait teljes elismeréssel fejezzem ki.

Kelt Budapesten, 1930. jan. 28.

HORTHY s. k.

Bethlen István gróf miniszterelnök ünneplése az Egységspártban.

Az Egységspárt január hó 30-án értekezletet tartott, amelyen a kormány valamennyi tagja megjelent és a párttagok is nagy számban vettek részt.

Pesthy Pál pártelnök Bethlen István gróf miniszterelnököt, beszédben üdvözlölte és többek közt a következőket mondotta:

— Kedves vezérünk! Nem ünnepelni akarunk mi itt, hanem az otthon boldog szeretetével, hűséges ragaszkodásával meg akarjuk köszönni Neked, meg akarjuk köszönni társaidnak, a külügyminiszter és a pénzügyminiszter urnak azt az emberfeletti önfeláldozó munkát, amelyet ennek az országnak az érdekében Hágában kifejtettetek.

— Hágába hármas jelszói indultál el. Az első az volt, hogy 1943 után jóvátételt nem fizetünk, a második az, hogy

a békeszerződés 250. szakaszának eltörléséhez nem járulsz hozzá, végül a harmadik, hogy az optások kielégítését a magyar állam terhére el nem vállalod. Megnyugvással és örömmel állapítom meg, hogy azt, amit vállaltál, a magad elé kitűzött célt megvalósítottad.

— Kedves vezérünk! Ebben az önfeláldozó munkában, fáradságos törekvéseidben ne keserítsen el és ne kedvetlenülessen el a tájékozatlanságból eredő kritika. Tudd azt, érezd azt, hogy ennek az országnak a közvéleménye és ez a párt ragaszkodik bizakodással, hűséges szeretettel mindig melletted áll.

Hosszantartó eljenzés követte Pesthy Pál szavait és a jelenlevők helyeikről felemelkedve tapsolták Bethlen István gróft.

Ezután Bethlen István gróf emelkedett szólásra.

— Engedjétek meg, — mondotta többek között — hogy úgy a magam, mint miniszterársaim nevében hálafelet szívvel mondjak köszönetet azokért a kedves baráti szavakért, amelyekkel a pártelnök ur bennünket üdvözölt. Mai összefoglalóinkat, ezt a mostani baráti közfogást nem ünneplésnek veszem. Nem is szabad annak vennem, hiszen a pártelnök ur maga mutatott rá, hogy ünneplésnek akkor van helye, ha befejezett tényekkel állunk szemben és olyan tényekkel, amelyek az ország javára száz százalékos elintézkést nyertek. Mi egyezséget kötöttünk Hágában és éppen egyezségek alkalmából nem jogosult a győzelmi mámor.

— A mi elnökünk említett tett azokról a támadásokról, amelyek a magyar kormány politikáját és megegyezését alkalmával a sajtóban és a parlamentben érték és érné fogják. Ezek a támadások egyénileg elszomorítanak, de nem kedvetlenítenek el. Nem kedvetlenítenek el ezek a támadások, mert az a bír, aki a szivemben és lelkemben van, a felelősségnek tudata, azt mondja, hogy helyesen cselekedtem. Nem kedvetlenítenek el azért sem, mert úgy érzem, hogy minden kísérlet ellenére, mely el akarja homályosítani azokat a becsületes törekvéseket, amelyek minket vezettek, amelyek el akarják homályosítani azokat az eredményeket, amelyek az országnak hoztunk, nem fognak sikerre vezetni. Ebben a kérdésben az országnak nagy többsége mögöttünk áll ezzel a párttal együtt, mely mai manifestációjával (megnyilatkozásával) tanujelét is adta ennek. Hála köszönetet mondok a magam és társaim nevében azért a barátságos fogadtatásért, melyben részesültünk. Rendelkezésre állok a pártnak a jövőben is.

A miniszterelnököt beszédének befejezése után a képviselők percekig lelkesen ünnepltek.

Felállítják a szegénykatasztert.

A népjóléti minisztériumban Vass József népjóléti miniszter elnöke alatt legutóbb két értekezletet tartottak, melyen a szegénykérdés megoldásáról tanácskoztak. Elhatározták többek között, hogy a belügyminiszter a népjóléti miniszterrel egyetértve, legközelebb közös rendeletet bocsát ki a törvényhatóságok számára, melyben felszólítja őket, hogy vármegyénként, járásonként és községenként irassák össze a munka- és kereséktelen szegényeket, hogy ennek alapján felállíthassák az országos szegénykatasztert. Megállapították, hogy legsürgősebb feladat a vármegye szegényházának felépítése lenne, melyre az állam a vármegyéknek segédkezést fog nyújtani. Egy régi törvény felhatalmazza a népjóléti és pénzügyminisztert arra, hogy egyes vármegyéket, városokat és községeket a nyomor enyhítésére szolgáló intézkedések megtételére kötelezzon. A községi háztartások rendező törvényjavaslatban ennek folytán gondoskodás is történik majd arról, hogy a szegényügyi kiadásokat mindenütt elsőrendű szükségletnek minősítsék és a bevételeket elsősorban erre fordítsák.

— Az értekezlet foglalkozott ezután a munkanélküliség kérdésével és felkérte a minisztériumok jelenlevő képviselőit, hogy az állam a maga részéről minél sürgősebben indítsa meg a közmunkákat, amely egyik módja lenne a munkanélküliség megszüntetésének.

Mándy Sándor lett a dárdai kerület képviselője.

A dárdai választókerületben február hó 2-án, vasárnap, volt a képviselőválasztás, amely teljes rendben, minden incidens nélkül folyt le. A 2220 választó közül 2040-en szavaztak le. A mandátumért küzdő három jelölt közül Mándy Sándor dr. 1210, Schmidt Miklós dr. 624, Gossmann Márton pedig 208 szavazatot kapott és így Mándy Sándor lett abszolút többséggel a kerület országgyűlési képviselője.

Akar sokat tojó, nagytestű, szép baromfi állományt?

Rendeljen 160—260 évi tojáschamu sávozott Plymouth tyukjaim s azok utódaitól származó kellető tojást. Ára darabonként 50 fillér. Szállítás rázásmentes dobozokban. Évtizedek óta bevált fajta.

Kaphatók: Plymouth tyukok, Rhode Island kakasok. Gabonancmiek és magvakért is szállítok.

KAPOUN ZOLTÁN fajbaromfitelepe,

Szentendrén, Rév-utca 1.

Tojáscham ellenőrzése Állomány törzskönyvezése.

Levelezésnél válaszlevegyet kérek.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Primo de Rivera lemondott.

Primo de Rivera tábornok, a spanyol diktátor lemondott. Alfonz király elfogadta a lemondást. Primo de Rivera állítólag azért szánta el magát a lemondásra, miután a tisztikarhoz intézett körkérdésére eddig beérkezett válaszok alapján nyilvánvalóvá vált, hogy a tisztikar föltétlen bizalmát nem bírja. A spanyol közvélemény, elsősorban a spanyol politikai pártok, megnyugvással fogadták Primo de Rivera tábornok lemondását. Primo de Rivera utódja Berenguer tábornok lett, akit Alfonz király megbízott az új kormány megalakításával. Az új miniszterelnök személyében Alfonz király a lehető legjobbat választotta. Ez az első lépés az alkotmányosság felé, amelynek visszaállítása most már nem késhet soká. A kormányváltással kapcsolatban több helyen tüntetések voltak. Ezekre vonatkozólag Berenguer miniszterelnök kijelentette, hogy semmiféle tulkapást nem fog megtűrni és érelyesen fellép a rendzavarók ellen. A tüntetők főleg diákok voltak, akik a királyság intézménye ellen és a köztársaság mellett tüntettek és Barcelonában a diákokhoz munkástömegek is csatlakoztak, de a rendőrség és katonaság elfojtotta a tüntetéseket.

Az oláh tankönyvekben veszett kutyának nevezik a magyart.

Az erdélyi országos magyar párt Csíkszeredán országos nagygyűlést tartott, amelyen Bethlen Pál pártelnök hosszabb beszédben azt fejtette, hogy a Maniukormány semmit sem váltott be abból az ígéréteiből, hogy tétő alá hozza a kisebbségi törvényt. Utalt arra, hogy az erdélyi magyarság mindenben eleget tett törvényes kötelességének, de az oláh kormány semmit sem tett a magyarság helyzetének javítására. Majd megemlítette, hogy hivatalos oláh tankönyvekben még ma is veszett kutyának nevezik a magyart s elképzelhető, hogy az ilyen bánásmód joggal keseríti el a magyarságot és legkevésbé alkalmas a kedélyállapotok megnyugtatóra. Gyárfás szenátor az optánkérdésekről beszélt s az oláh agrárreformról szólva, azt mutatta ki, hogy az elvett birtokkal legtöbbször nem a nép szociális szükségleteit, hanem állami érdekeket elégítettek ki.

Az orosz szovjet tüzzel-vassal irtja a földmivészeket.

Az orosz szovjet végrehajtó bizottsága rendeletben hívta fel a helyi szovjetbizottságokat, hogy ellenőrizzék az ugynevezett kollektív farmok megművelését. Több száz földmivest letartóztattak és Szibériába száműzték, mert vonakodtak végrehajtani a szovjet rendelkezéseit. A gazdák vagyonát lefoglalták és az állami kollektív farmokra szállították. Ukrániában tízenkét gazdát halálra ítélték, mert állítólag izgattak a szovjet mezőgazdasági rendszer ellen. Más hírek szerint az ukrainai katonaság is csatlakozott a földmivészekhez, akik nagy tömegekben megtámadták a katonai raktárakat és a szovjet hatósági épületeket felgyújtották.

A londoni flottaeszerelési konferencia.

A londoni flottaeszerelési konferencia eddigi tárgyalásai nem hoztak kézzelfogható eredményt. A legutóbbi teljes ülésen MacDonnell elnöki megnyitójában még csak azt közölte, hogy az értekezlet megállapította a tárgyalásra kerülő kérdések sorrendjét. Először Franciaország javaslatát tárgyalják, amely a tonnatartalom alapján akarja megállapítani az egyes államok hajóhada közti arányokat, majd Anglia javaslatát, amely a hajófajták szerint kívánja a korlátozások megállapítását, végül Olaszországot, amely az arányszámok feltételeit szabja meg.

Emléktáblát kapott Princip, a trónörökös pár gyilkosa.

Az egész művelt világ felháborodással fogadta azt a hírt, hogy a szerbek Sarajevóban emléktáblát helyeztek el Principnek, aki Ferenc Ferdinánd trónörökösét és feleségét meggyilkolta. „Ez az esemény, — írja egyik francia lap — nemcsak az el erkölcs elleni kihívás, hanem kihívja a művelt világ lelkiismeretét is. Megengedhetetlen dolog a gyilkosságot nyilvánosan dicsőíteni, főképpen az ilyen előre megfontolt gyilkosságot. A szerbek azért, hogy Principnek emléktáblát emelnek, őszintén elismerik felelősségüket a háborúért.“ Az angol sajtó is a felháborodás hangján emlékezik meg az emléktábla leleplezéséről, mely február hó 2-án zajlott le. Kiemelik, hogy ezzel a szarajevói gaztettnek állítanak emléktáblát. A jugoszláv kormány hivatalos közleményben próbál mosakodni az ügygel kapcsolatban s azt mondja, hogy Princip családjának és barátainak szűk köre helyezte el az emléktáblát s az ünnepen semmiféle hatóság nem képviselteti magát és beszédeket sem engedélyeznek. Az igazság ezzel szemben az, hogy az emléktáblát a „Fekete kéz“ nevű szerb nacionalista szövetség állította, amely annak idején a gyilkosságot szervezte.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Az állatok takarmányozása és az egészségi állapotuk.

A legutóbbi évek tudományos kutatásainak egyik legértékesebb eredménye kétségtelenül annak megállapítása volt, hogy az állatok takarmányozása és azok egészségi állapota között a legszorosabb összefüggés áll fenn. Megállapították ugyanis azt, hogyha a takarmány teljes értékű, úgy az azzal etetett állatok egészségi állapota zavartalan marad, ha azonban a takarmányból egyik-másik fontos alkotórész hiányzik, úgy az rövidebb-hosszabb idejű etetés után különböző fokú egészségi zavarokat idézhet elő.

Teljes értékűnek a legújabb kutatások eredményei szerint csak azt a takarmányt lehet mondani, amely elegendő fehérje és keményítő értéken felül elegendő mennyiségű és ked-

Notterpeck és Mokossényi

orvosi műszer- és kötszer-üzem

BUDAPEST,

Fő üzlet:

VIII, József-körút 31/b.
(Kölcsey-utcai oldal)

Üzem:

VIII, Német-utca 28. sz.

Telefon: József 414-35.

Mindennemű speciális:

Művegtagok
Tehermentesítő gépek
Műkarok
Műezek
Testegyensúlyozók
Modern és egészségügyi hashők

Sérvkötők
Ludtalpbetétek
Orthopéd-cipők
Gummi-harisnyák
Kötszerek
Fűzők

Magyarországon a speciális alumínium-műlábak egyedül készítoi.

vező arányú sókat, továbbá vitaminokat is tartalmaz. Az állati szervezet minden parányi részecskéje a sejtek, de különösen a csontsejtek jelentékeny mennyiségű sókat tartalmaznak. Ezenkívül a sejtek között, a véregekben sóoldatokat találunk, melyeknek a szervezet életműködéseiben fontos szerepük van. A sógyengeség legkisebb zavarai, így a sóhiány vagy ellenkezőleg, egyik-másik sóval többlet megzavarja a sejtek működését, ami káros befolyással van az állat ellenállóképességére, is. A sók közül legfontosabb a *mész és foszfor*. Ezekre van a szervezetnek a legnagyobb szüksége és ezekből tartalmaz leg többet az állati test. Fontosságuk azonnal kiderül, míhlyet az állatok takarmányából a meszet vagy foszfort részben elvonjuk, vagy ha a két anyag egymáshoz való arányát az egyik rovására erősebben megváltoztatjuk. Hyenkor a szervezet csontjainak sókészletét kénytelen igénybevenni a szükséglet fedezésére. A csontok sókészletének elhasználása azonban *csontbetegség fejlődésére* vezethet s ennek folytán keletkezik fiatal állatoknál az angolkór, az anyaállatoknál a csontlágulás, a többieknél pedig a csontporhanyóság. A sóforgalom szabályozásánál és az esetleges sóforgalmi zavarok elhárításánál nagy szerepet játszik a takarmányban foglalt *D-vitamin*. A kísérletek ugyanis beigazolták, hogy fiatal malacok nem betegednek meg angolkórban, ha a takarmányukhoz *D-vitamint adagolnak*, még abban az esetben sem, ha a foszforsavas és mészsók felvétele hiányos, vagy ha az említett sók aránya kedvezőtlen.

Legelsősorban arra kell tehát törekednünk, hogy az állati takarmány vitaminus legyen. Kérdés azonban, hogy módunkban áll-e mindenkor vitaminus takarmányt nyújtani állatainknak? A takarmányozást illetőleg régebben az volt az ideális állapot, mikor *elegendő legelő* állott rendelkezésre, mely sókban és vitaminokban dus legelőfüvet szolgáltatott. A régi termelési módszerekkel szemben, a modern állattenyésztő gazdaság inkább az *istállózott állatokkal* véli elérni a termelés fokozását. Az istállóban tartott állatok azonban nem élnek természetes viszonyaik között, mozgásuk korlátozott, táplálkozásuk pedig egyedül az emberi gondoskodástól függ. Hyen körülmények között érthető, ha a természetellenes tartás, illetve takarmányozással kapcsolatban a nyári hónapokban is súlyos csontbetegségekről kapunk értesítést, így legutóbb Csanádmegyéből, ahol vitaminuszegény takarmányozás folytán jelentékeny számú szarvasmarhát kellett, *csontlágulás miatt, kényszervágni*. Télen pedig a szemes takarmányokkal élő fiatal állatok szoktak megbetegedni, nemcsak csontbajban, hanem, a D-vitamin hiánya folytán, *különböző fertőző betegségeken*.

Kérdés ezek után, hogy amennyiben *vitaminus takarmány, jó legelő, gondosan gyűjtött és raktározott rétészéna, lucerna és löherészéna nem áll rendelkezésünkre*, hogy tudjuk a D-vitamint háziállatainknak, különösen a rendkívül érzékeny vemhes, szoptató és tejelő állatoknak, valamint a fiatal állatoknak biztosítani? Leegyszerűbben a *mesterségesen előállított D-vitamin utján, melyet egyszerűen kis mennyiségben az abrak közé kell keverni*. A szaklapokban a legutóbbi időben megjelent számos cikk tanúsága szerint erre a célra a hazai gyártású *Pekk* nevű vitaminus készítmény igen jól megfelel, mert a *különböző csontbetegségeket biztosan elhárítani, illetve rövid idei adagolás után megszüntetni képes*.

Apró jó tanácsok.

Az éven aluli csikókat 3 kg. abrakkal és jóminőségű szénával bőségesen kell takarmányozni, hogy a fiatal állatok jól fejlődjenek. Az idősebb csikók geérik $\frac{1}{2}$ kg. abrakkal és ezeknél a szénát részben takarmányszalmával is lehet helyettesíteni. A csikókat jó időben eresszük ki a szabadba, hogy jól kifutkozhassák magukat.

Az istállótrágya kihordásának ideje az okszerűbb gazdálkodás követelményeinek megfelelőleg, a téli hónapokról mindinkább a nyárvégi és őszi időnyre tolódik át. Kívánatos, hogy ez a rendszer általánossá válhasson, mert a télen kihordott trágyának tavaszi alászfúrtása, mint általában a tavaszi szántás, a téli nedvesség felesleges elpazarlásával jár, már pedig hazánk száraz éghajlata alatt kétszeresen is fontos, hogy a talaj vízkészletével takarékosan bánjunk.

Az első fejtés, amelynek feladata a fiatal bort a sepről elkölönteni, azaz megsabadítani a sókat hangoztatott és helytelenül értelmezett ugynevezett „anyjától”, ajánlatos derült időben végezni, mivel ez esetben több a levegőben az éltető „éleny” (oxigén), amely kedvezőbb befolyást gyakorol a nemes élesztők további működésére azaz: az utérjéadás kedvező befolyására.

A télen kihordott trágyát igyekezzünk azonnal eltérgetni, mert igen nagy hiba, ha a trágya a szántóföldön kupacokban hever, minthogy az esők és a hólé a trágyavízben oldható alkáltsókat kioldja s a kupacok helyén bujafoltok keletkeznek a trágyázottság folytán, viszont a szántóföld többi része aránylag kevesebb tápanyaghoz jut. A bujafoltok nem kívánatosak, mert a vetés egyenlőtlenül válik s még évek múltán az utónövénnyeknél is mutatkozik ez a kedvezőtlen hatás.

Ha a teletető tavak befagnak s azokra hórétég rakódik, ezt a hórétéget lehetőleg távolítsuk el, mert ekként a tó vizébe a napfény a jégen keresztül behatolhat s a vízben lévő apró lények (mikroszkopikus algák) oxigén termelő tevékenysége nem szünetel, ami a tóban élő halak és más szervezetek lélegzésére szükséges. Vágjunk lékeket a kisebb teletömedecéken. ügyeljünk, hogy a tápláló víz folyása el ne akadjon, de ne fedjük, hogy a nagybott tavakon, ha azokban télen tenyészhalakat tartunk, mennyire fontos a halak lélegzésének biztosítására a hórétégek minél eredményesebb eltávolítása.

A tehének tejelőképességének kihasználása végett gondoskodni ajánlatos arról, hogy a tehének 60 napnál tovább ne álljanak szárazon és a szárazonállás ideje alatt takarmányozunk bőségesen, hogy az állatok jól kítőgyeljenek. Etessünk hyenkor a vizenyős takarmányon felül jóminőségű szénát és körülbelül 3 kg. vegyesabrákot, amely tartalmazzon ne csak darát, hanem olajpogácsát, korpát vagy hüvelyes magvakat is. Ha a tehén elleni készül, a vemhesség utolsó hetében, továbbá az ellés utáni napokban csökkentjük az abrakot 1 kg.-ra, az ellési bönulás, illetve a tőgybaj elkerülése végett. Ellés után az 5—7. naptól kezdve emeljük fokozatosan az abrakot a tehén tejtermelő képessége arányában, mert a frissfejős tehén meghálálja az abrakot. Ha a borjú nem alkalmas felvelésre, értékesítsük mielőbb, már háromhetes korban, mert a további tartás ráfizetéssel jár.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

A fagykárkölesön meghosszabbítását kéri a hevesmegyei gazdák.

A Hevesvármegyei Gazdasági Egyesület Gyöngyösön, Borhy György felsőházi tag elnökele alatt, legutóbb ülést tartott. A gazdák megelégedéssel vették tudomásul, hogy a földművelésügyi miniszter megengedte, hogy az érdekeltek a fagykárkölesönt pénzben is visszafizethessék. Elhatározták, hogy a Tiszántul sok csapással sújtott hat községnek fagykárosult gazdái részére a kölcsön meghosszabbítását kéri a minisztertől. A megüresedett alelnöki tisztségre egyhangulag ifjabb Györfly Kálmánt választotta meg az egyesület.

A földművelésügyi miniszterium „akció” tökéletesítették a kisgazdák termelését.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara mezőgazdasági szakosztálya Purgly Emil elnökele alatt tartott ülésében többek között foglalkozott a földművelésügyi miniszterium termelési akciónak kérdésével. A szakosztály egyhangulag megállapította, hogy azok az ellenvetések, amelyeket ezek ellen több oldalról felhozunk, nem helytállóak. Ha egyben-másban mólosítani kell az akciók keresztülvitelét, ez nem csökkentheti azok nagy jelentőségét és szükségét, mert ezek az akciók már eddig is érezhetően hozzájárultak mezőgazdasági termelésünk tökéletesítéséhez, különösen az elmaradottabb, kisebb birtokokon. Ez alkalommal a szakosztály különösen a műtrágya és a nemesített vetőmagvak kiterjedt használatát vette részletes megfontolás alá és elhatározta, hogy ezek fokozottabb kiterjesztését kérje az Országos Mezőgazdasági Kamara a földművelésügyi minisztertől.

Ujfajta állatjárlat-levelek bevezetése.

Az Alsódundunull Mezőgazdasági Kamara (Kaposvár), az eddigigti eltérő színű, átirhatatlan állatjárlat-leveleknek bevezetése és bankszerző fedezetként való elfogadása érdekében ártírt a Magyar Nemzeti Bank és a Pénzügyminisztérium Központ elnökségéhez. Ezen átirhatatlan állatjárlat-levelek bevezetése azt célozza, hogy a gazdaközönség kölcsönszerzése ezáltal is megkönnyíthessék. Különösen nagyfontosságú ez a bérlőkre nézve, továbbá az olyan birtokosokra nézve, akiknek ingatlan vagyonát valamelyik hozzátartozójának hasznélvezete terheli és az a Pénzügyminisztérium javára elsőbbségi nyilatkozatot adni vonakodik.

Kényszerkölcsoni,

Nemzeti Bank és egyéb bármilyen részvényt,
ezüst-aranyérmét tőzsdei áron vásárol;

Barnabank, Budapest, V., Nádor-u. 26./V.
Tőzsdével szemben.

Engedélykérés a belsőségen való cséplésre.

A belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságok első tisztviselőjéhez a mezőgazdasági terményeknek a belsőségen való elhelyezése és cséplése tárgyában. A rendelet többek között a következőket tartalmazza:

A mezőgazdasági terményeket belsőségre hordani és ott csépelni csak a községi előjárás, városokban pedig az elsőfoku tűzrendészeti hatóság engedélyével szabad. Ez az engedélyt április hó 8-ig bezárólag kell kérni. A szóbanlevő engedélyt azonnal nem egy évi hatállyal, hanem visszavonásig kell megadni.

A jövő évtől kezdve pedig új engedélyezési eljárásnak csak abban az esetben lesz helye, ha a termények belsőségen való elhelyezését olyan egyén kéri, akinek arra még nem volt engedélye, vagy ha az engedélyes belsőségen a megállapított tűztávlat, vagy az engedélyezési feltételek bármelyike tekintetében változás állt be (fák kivágása, épületrész lebontása stb.).

Az engedélyesek a belsőségükön történő ezeket a változásokat a községi előjárásnál, illetve az elsőfoku tűzrendészeti hatóságoknál a mezőgazdasági termények behordása és cséplése elől bejelenteni kötelesek. A tűzrendészeti hatóságok ott, ahol annak lehetősége megvan, a nagyobb biztonságot nyújtó közös szűrők létesítését előmozdítani igyekezzenek.

Gazdasági előadás Bátaszéken. Tolna vármegye déli sarkában van Bátaszék nagyközség, amelyben öszi óta komoly munka folyik az általános műveltség és a gazdasági többtermelés érdekében. E célból a *Keresztény Munkás Egyletben* 72 órás ismeretterjesztő tanfolyam folyik 40 hallgatónál, vasárnaponként pedig családi esték vannak zsúfolt teremben, ahol szórakoztató dolgok mellett komoly előadás is van. Január hó 26-án Boróczy Kálmán dr. bajai ügyvéd, a falu kulturéletének régi apostola, tartott ott előadást. A világtérleméssel foglalkozva, rámutatott a gabonáir mai okára és azt ajánlotta, ne szemes terményben, de *állatban értékesítsük földünk hozadékát* és ajánlotta, hogy gazdasági ismeretek tökéletesítése mellett *iparkodjunk többet és jobbat termelni, különben lemaradunk a világversenyben.* Utána a *Hajléktalan című szindarab* következett, melynek ügyes szereplőit a közönség telkesen megtapsolta.

Kormányzói gyűrűvel avatnak doktorrá egy gyöngyösi fiút. A kormányzó gyűrűjével szokta az egyetem doktorrá avatni azokat a hallgatókat, akik az elemi iskolától kezdve, egészen tanulmányaik végeztéig tiszta jeles bizonyítványt szereznek. Az idén a Budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem Párdányi Miklós dr.-t és egy gyöngyösi földmíves fiát, Bariska Mihályt, avatja doktorrá a kormányzó gyűrűjével. Bariska Mihály megtestesítője a magyar földmíves népben élő tehetségnek és akaratörőnek. Szegény szülőktől származott s a legnagyobb nélkülözések között tanult egyetemi tanulmányainak befejezéséig. Bariska Mihály a gimnáziumot Gyöngyösön végezte, majd pedig Budapesten az egyetem bölcsészeti szakát hallgatta. A kormány tavaly állami ösztöndíjjal Párisba küldte, ahonnan *nyár elején tér vissza s akkor avatják föl a kormányzó gyűrűjével.*

Feltalálták a mesterséges napfényt. Amerikai lapok tudósításai szerint egy newyorki vegyész feltalálta a mesterséges napfényt. A találmány korszakalkoló jelentőségű és forradalmat jelent az egész mai világítás rendszerében. A mesterséges napfény még tökéletesítésre szorul, azonban a vegyész véleménye szerint rövidesen a gyakorlatban is alkalmazható lesz. A fényt higanygőzzel táplált különleges lámpa szolgáltatja s az új napfénynek különösen jóhatású gyógyereje van. Ha a találmányt tökéletesítik, úgy az rövidesen kiszorítja a villanyvilágítást.

Eladó birtok. Gedra János (Szőlőhegy, u. p. Sur) közli velünk, hogy nyolc katasztrális hold földjét, nagy gyümölcsösrel, 1921-ben épült két szoba-konyhás házával, istállójával, pincével, pajtával, továbbá tíz családos méhesét elköltözés miatt el akarja adni. Akik érdeklődnek a birtok felől, forduljanak közvetlenül a fenti címre.

Férjhez megy Heána oláh hercegnő. Heána oláh királyi hercegnő eljegyezte Hochberg Sándor gróf, dugaszdag német földbirtokos. Az eljegyzést múlt vasárnap tartották a predeáli kastélyban.

Meghalt Rigó Janesi felesége. Január hó 27-én, kedden meghalt Kaposvárott *Simplicius Barcza* Mariska, a híres *Simplicius Barcza* cigányprimás leánya, Rigó Janesi cigányprimás felesége. Rigónál a háború előtti években világszerte emlegették, amikor férje Párisban megismerkedett *Chimay* Klára belga hercegnővel. Rigó Janesi megszöktette a hercegnőt s ezzel vége szakadt *Simplicius Barcza* Mariska boldogságának. Rigó Janesi Amerikába került, Barcza Mariska hazajött Magyarországra, ahol egyre rosszabb anyagi helyzetbe jutott s mindenkintől elfeledve betegeskedett Kaposvárott. Nemrég tüdőgyulladását kapott s abban halt meg hatvanöt éves korában.

Haragosa helyett gazdáját szurta agyon a sötétben. Múlt év novemberében a badacsonytomaji bucsún történt, hogy *Szölösi Gábor* földmíves vacsorára hívta meg *Sarkanti János* és *Szombathelyi István* gazdálkodókat. A vendégek ivásközben összeveszték és *Sarkanti* veszekedés hevében biciskiját haragosa helyett *Szölösi Gábor* mellébe szurta, aki összeesett és nyomban meghalt. A zalaegerszegi törvényszék most tárgyalta *Sarkanti* bünyűgyletét s a *gyilkos legényt 15 évi fegyházra ítélte.*

Felborult a rabszállító autó. Az elmúlt hét egyik estéjén a pesterzsébeti rendőrség rabszállító autóját menetközben felborult. Az autóban kilenc rab foglalt helyet s a kocsi a rabokkal Budapest felé hajtott, amikor Pesterzsébet határában a *Kossuth Lajos-utca* és a *Soroksári-ut* keresztezésénél a sikos uttesten felborult. Az autó vezetője és a mellette ülő rendőr kiugrott az ülésből, úgy, hogy egyiküknek sem történt baja. A rabok közül kettő súlyosabb zúzódásokat szenvedett, a többi hét pedig könnyebben sebesült meg. A súlyosan sebesült *Varga Károlynét* és *Rosenwasser Manót* rabkórházba szállították.

Bethlen István gróf beszámoló beszédét tartja a hágai egyezményről.

Életfogytiglani fegyház méregkeverésért. Orbán Áronné 65 éves kerkanémetfalusi kocsmárosné és fia Orbán József arzénmérgezési bűnpörét a napokban tárgyalta a zalaegerszegi törvényszék. Orbán Áronné arzénmérgezés gyanúja miatt már többször állott a törvényszék előtt s a törvényszék először 1927-ben Németh Ferenc meggyilkolásáért 15 évi fegyházra, majd pedig Molnár Ferencné megmérgezése miatt újabb 15 évi fegyházra ítélte. Orbánné az újabb vád szerint férjét, Orbán Áront és annak testvérét, Orbán Árpádot is megmérgezte fiának, Orbán Józsefnek segítségével. A tanuvallomások meghallgatása után a bíróság a gonoszlelkű asszonyt bűnösnek mondotta ki szándékos emberölés büntetésében s ezért életfogytiglani tartó fegyházra ítélte. Orbán Józsefet a bíróság bizonyítékok hiányában felmentette.

Valóságos megváltás a szenvedő emberiség részére a *pehelykőnyű* alumínium műtáb. Ez a legnevesebb bel- és külföldi orvosok véleménye szerint is anatómiailag a legteljesebb. Sok évi kül- és belföldi kísérletezés után sikerült ezt a kitűnő gyártmányt a cégnek tökéletesíteni annyira, hogy annak, akit a sors csapása viselésére kényszerített, igazi segítséget jelent. Nem fáraszt, nem horzsol, rugalmas, zajtalan, a terdesüktől golyós csapágyai cserélhetőek és ami különösen elismerést érdemel: *ném török és a külföldi gyártmányoknál jóval olcsóbb.* Ennek a műtábnak *nagyszerű konstrukciójáról* a cég tájékoztatója ad mindenben kellő felvilágosítást, amelyben olvasóink megtalálhatják a másrendszerű műtábak, műkarok, az összes járógépek, a gyógyfűzők és haskötők, valamint ludtalpbetétek leírását is. Sok elismerőlevél és hálaírat igazolja a cég munkásságát. Akinek új művétágra vagy bármily más készülékre van szüksége, forduljon bizalommal Notterpeck és Mokossényi orvosi műszerész és kötszerész céghez (Budapest, VIII., József-körút 31/b).

Öngyilkosság az ipariskolában. Január hó 30-án délután a budapesti magyar királyi állami felsőipariskola egyik tantermében öngyilkosságot kísérelt meg Günther László, faipari növendék. Günther a félév alkalmával több tantárgyból megbukott s ezen elkeseredve az előadások végetével fölment az egyik tanterembe, ahol mellé léte magát. A súlyosan sebesült tanuló a Rókus-kórházba szállították. Günther az utóbbi időben nagyon sokat nyomorgott, ami miatt tanulmányait sem tudta rendesen végezni és e fölött való elkeseredésében kísérelte meg az öngyilkosságot.

Megtámadta a bírót. A berlini törvényszék egyik esküdtszéke múlt héten tárgyalta a berlini betörővilág két híres banditáját: Lettownak és Breuernek bűnügyét. A két betörőt különböző gaztettekkért vonták felelősségre. Lettow a főtárgyalás előtt alaposan leírta magát s ittas állapotban vezették a bíróság elé. A betörő kihallgatása botrányos jelenetek között ment végbe, mert Lettow nevetve válaszolt az elnök kérdéseire, majd pedig, amikor az elnök illetlen viselkedésért a betörőt rendbírsággal sújtotta, Lettow átugrott a bírói korláton s kezével többször az elnök arcába sújtott. Erre a teremben lévő többi betörő is vérszemet kapott és valóságos verekedés kezdődött a bírák és vádlottak között. Az elnök két ököcsapással árthatatlanná tette a betörőt s az időközben besiető teremőrök leszerelték a gummitokkal verekedőket. Lettowt és társát vasraverse vitték céljájukba.

A „Gamma“ hajszér legújabb nagy nemzetközi sikere. Friedler Antal hazánkfiának két évvel ezelőtt forgalomba került nagy horderejű kozmetikai találmánya, a „Gamma“ hajszér, a nemrég lezajlott milánói és barcelonai világtalálásokon díszoklevéllel, illetve aranyéremmel lett kitüntetve. A magyar készítménynek e magas elismerése annál nagyobb horderejű, mert a külföldi rengeteg sokféle készítmény között a magyar Gamma hajszér volt az egyetlen, mely a hajbetegségek meggyógyítását szolgáló szerek között ily általános nagy sikert aratott. A szakorvosilag kipróbált és ajánlott készítmény nemcsak a hajhullásnak, korpásodásnak és hajmolyosodásnak tökéletesen

bévalt ellenszere, de állandó használat mellett a hajnövést is eredményesen előmozdítja, amit eddigél egyetlen készítmény sem tudott elérni, mert nélkülözötte a Gamma hajszérben lévő azon hatóanyagokat, melyek a legkülönfélébb hajbetegségek meggyógyítására, illetve megszüntetésére szolgálnak. Ugy értesülünk, hogy a magyar kozmetikai iparnak ezen nagy külföldi sikereket aratott készítménye részt vesz ezental nemcsak az európai, hanem a tengerentúli kiállításokon is.

Ezüst- és aranyéremet legjobb áron, kényeszerkölcsönt, Nemzeti Bank vagy bármilyen részvényt tőzsdei áron vásárol Barnabank, Budapest, Náder-utca 26. Tőzsdével szemben. A „Vasárnap“ előfizetőinek díjtalanul válaszol minden e szakmába vágó kérdésre.

Három emberéletet mentett meg egy hős kutya. A Németországban lévő Óriáshegységben egy bernáthegei kutya néhány nappal ezelőtt három emberéletet mentett meg. Három német diákturista kirándulás közben eltévedt a hegységek és hófúvások kerületébe. Az egyik menedékház bernáthegei kutya segítségével sietett a három turistának és a menház őreit elvezette a szerencsétlenül járt diákokhoz. A diákokat felig megragya találták meg, a menházban azonban sikerült őket magukhoz téríteni.

Agy- és szívérelmeszedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József“ keserűvíz megbecsülhetetlen szolgáltatást tesz azáltal, hogy a beltartalmat kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelem nélkül tették, hogy a Ferenc József víz számos feloldall hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Egy hónapi fogház kegyeletsértésért. Diós József állványozomunkás 1928 februárjában megállapodott Ackerl Lajos kecskeméti temetkezési vállalkozóval, hogy a temetkezési vállalkozó Diós elhunyt feleségét eltemeti s Diós a temetési költségeket majd részletben téríti meg a vállalkozónak. A vállalkozó azonban, amikor a koporsót a sírgödörbe eresztették s mintegy nyolekvanan a gyászolók közül összegyűltek a sír körül, odaállt a temetést végző lelkész elé és kijelentette, hogy *addig nem engedé eltemettetni a halottat, míg megfelelő biztosítékot nem kap a költségek fedezetére.* A bíróság Ackerl Lajost kegyeletsértésért első fokon 600 pengő pénzbüntetést ítélt. Az ítéletábla most egy havi fogházra emelte föl a büntetést.

Rheuma ellen biztosan és bámulatos gyorsan használ a Juno szesz és kenőcs. Czako, Bp., VI., Király-u. 90. Ára 11 pengő.

Tizenegy év előtti arzenyilkosságot lepezett le egy névvel levél. Kalár Majzik József nagykorúll éjjeli őr meg 1919. évben váratlanul meghalt. Az éjjeli őr hirtelen halálát már régen elfelejtették a községben, amikor tavaly decemberben a nagykorúll csendőrség a következő névvel levelet kapta: „Ha a tisztelt csendőrség tudni akarja, hogy ki mérgezte meg Kalár Majzik Józsefet, hát nyomozzanak utána.“ A levél alapján a csendőrség széleskörű nyomozást indított, amelynek során kiderült, hogy az elhunyt Majzik menyé, Nádas Juliánna a temetés napján úgy nyilatkozott: „Hála Istennek, megszabadultam az öregtől, csak valami baj ne legyen belőle.“ Nádas Juliánna a csendőrség kérdéseire eleinte tagadt. A hűga azonban ellene vallott s megődbentő vallomást tett Kovács Istvánné, született Majzik Erzsébet, az elhunyt őrlánya. Kovácsné elmondotta, hogy Nádas Juliánna évekel ezelőtt beismerte előtte, hogy kétszer is légyipapír-oidatot adott az öregnek. A vallomások alapján az ügyészség kiadta a holttestet s a bírósági vegyész megállapította, hogy Majzik Józsefet arzenál mérgezték meg. A csendőrség letartóztatta Nádas Juliánát.

Életfogytiglani fegyházat kapott a nagyörbői gyilkos. Még 1928. októberében Egyed Albert nagyörbői földmives bosszuzól agyonlőtte Kulcsár János gazdálkodót. A gyilkosság előzményei évekel előbbre húzódnak vissza, amióta a két család állandóan haragban élt egymással. Egyed Albert a zalaegerszegi törvényszéken megtartott tárgyalás alkalmával beismerte, hogy a büntetést előre megfontolva követte el s ezért a bíróság életfogytiglani fegyházra ítélte. Az ítéletet a győri ítéletábla után most a napokban a királyi Kuria is jóváhagyta s ezzel az jogerőre emelkedett.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánlható a „Ratinol“ irtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé s gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Úgyanitt beszerezhetők „Russin“-féle sváb-, ruszn-, hangya-, csótány-irtószerek is. Postaszétküldéssel hely: Ratinol laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 36.

Böven tojóktól származó

múlt évi fehér amerikai leghorn kakasok, valamint 2 drb nagytestű sávozott plymouth kakas eladó darabonként 5-6 pengőért, közönséges tyúk k keresztesére igen alkalmas.

Baliko, Kecsege p., Tolna m.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Van-e Szegeden mezőgazdasági kamara? 2. Menynyai a fizetés egy autószerelőnek? 3. Hová forduljak, hogy megkaphassam néhány szegedi autószerelő címét? (Előfizető, Kiskundorozsma.) — **Felelet:** 1. Nincsen. A Duna-Tisza közén Keeskenézen van mezőgazdasági kamara, a Tiszántulon pedig Debrecenben. 2. Ez helyenként változó. Az órabér 50 fillértől 1 pengő 20 fillérig változik. 3. A szegedi kereskedelmi és iparkamarához.

Kérdés: Hol van Budapesten az „Én Újságom“ kiadóhivatala? (K. J., Répcelak.) — **Felelet:** VI., Andrásy-ut 16. sz.

Kérdés: Hugom férje huszármester volt, aki 1917-ben a harcúterén hősi halált halt. Felesége olyan segítségben részesül, mintha tízedes övezgye volna. Hová forduljon, hogy magasabb segélyt kapjon? (Olvasóköri tag, Tiszánána.) — **Felelet:** A hadirokkantak és hadiözvegyek járulékat utoljára a magyar királyi népjóléti és munkügyi miniszternek 22990/1927. N. M. M. számú körrendelete állapította meg. Ezek szerint az altiszti övezgyi járulékból részesült hadiözvegy járadéka havi tíz pengő. A tisztai övezgyi járulékra jogosult hadiözvegy járuléka havi 16 pengő, a közlegényi övezgyi járuléka pedig havi 5 pengő. A gyermekek havi járadéka altiszti övezgy számára egy-egy gyermek után havi 1 pengő 25 fillér.

Kérdés: Nénémnek az ura a világháborúban elesett. A férji még háború előtt kőművesmester volt. Milyen járulékat kell kapnia most az asszonynak és hová forduljon a járulékért? (B. L., Hetyefő.) — **Felelet:** Olvassa el előbbi válaszunkat. A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik segélyügye a népjóléti minisztérium hatáskörébe tartozik (Budapest, II. kerület, Lánchíd-utca 2.).

Kérdés: 1. Mi a címe Hoovernek, az Egyesült Államok elnökének? 2. Mi az elnök megszólítása? (P. I., Tiszadada.) — **Felelet:** 1. Mister H. Hoover President of The United States of America Washington, White House. 2. „Dear Sir“, (kedves uram) vagy pedig egyszerűen „Mister President“ (elnök ur).

Kérdés: Hol kaphatók magyar népdal kottákat? (K. J., Dél-egyháza.) — **Felelet:** Minden kottát megkaphat lapunk kiadóhivatalában, Budapest, VIII. kerület, József-körút 5.

Kérdés: Háromezer korona hadikölcsönöm van, szeretném tudni, mikor valorizálják? (D. J., Segvár.) — **Felelet:** A hadikölcsönök valorizációjáról egyelőre nincsen szó. Az ötezer koronán felül jegyzett kötvénytulajdonosok segélyezésben részesülnek. A segélyezés mértékét lapunk ezidei első száma közölte.

Kérdés: Hol kaphatók pincegazdasági cikkeket? (15349. sz. előfizető, Soltvadkert.) — **Felelet:** Lapunkra való hivatkozással forduljon Czifka József borászati kereskedő céghez. Budapest, V., Vilmos császár-ut 48.

Kérdés: Mennyi a mai értéke 1922. év február havi 500 koronának? (T. L., Solt.) — **Felelet:** Körülbelül négy pengő. Ehhez járul még az időközi kamat.

Kérdés: Szántás közben régi ezüstpénzre bukkantam. A pénz régiségét és értékét megállapítani azonban nem tudom, mert a felírás sok helyen lekopott. Hová forduljak, hogy a pénz értékét megállapítsák? (Cs. L., Nyulágy.) — **Felelet:** Irjon a Magyar Nemzeti Múzeum éremtani osztályának, ahova küldje be a pénz pontos leírását. A Magyar Nemzeti Múzeum címe: Budapest, VIII. kerület, Múzeum-körút 14—16.

Kérdés: Öcsém az oláhok által megszállott területen lakik. Négy gimnáziumi osztályt végzett s most 18 éves. Szeretném, ha fővárnok valamelyik repülőiskolába, milyen kellékek szükségesek a felvételhez? (V. F., Irán.) — **Felelet:** Elsősorban a szükséges, hogy magyar állampolgár legyen. A repülőgépezetű iskola (Szombathely) kétfajta végzettséggel vesz fel növendékeket. Érettségizetteket és egyetemet végzett ifjakat. A székesszérvári magyar királyi repülőgépezetű iskola polgári iskolát végzett fiatalembereket vesz fel. Ajánljuk, hogy irjon levélben az említett intézet igazgatószámához és ott kérje az Ön különleges viszonyaira való tekintettel a részletes felvilágosítást.

Kérdés: Egy házam és egy hold saját földem van, a szegénységi bizonyítványt megkaphatom-e? (16.206. Előfizető.) — **Felelet:** A szegénységi bizonyítványt mindazon megkaphatják, akiknek jövedelmük a környékbeli szokásos napszámot nem haladja meg. Az elutasítás ellen jogorvoslatnak helye nincsen. Kérdés az, hogy az előjárásodon felvett jegyzőkönyvbe mily összeget jövedelmet vallott be.

Kérdés: Édesapám háromszor nősült. Első feleségének — akivel kötött házasságból én is származom — volt ingatlan vagyona, amit halála előtt a háborúban eltűnt édesapámra

ajándékozásul hagyott, illetve adott. A második és harmadik házasságból származott gyermekek tarthatnak-e igényt az édesapám elajándékozott ingatlanára, vagy pedig az csak engem illet meg és hogyan járhatok az ingatlanhoz, tekintve, hogy huszonnégy éves elmúltam? (17.256. sz. há előfizető.) — **Felelet:** A háborúban eltűnt édesapját az illetékes törvényszék előtt külön eljárással holtta kell nyivánítani és azután az örökösödési eljárást kell lefolytatni. Az örökösödési eljárás során Önnek igazolnia kell, hogy a kérdéses ingatlan édesanyjává volt és ajándékozással került apjához, ennek folytán ági vagyronról lévén szó, végrendelet hiányában a törvényes örökösödés szabályai szerint csakis és egyedül Ön az örököse a kérdéses ingatlanak.

Kérdés: Én az egyik bank közeli fiókjának több, mint kétezer pengővel tartozom. Amikor a tartozás után az esedékes kamatokat befizettem, az igazgató nem volt az intézetben s úgy hiszem, hogy jogtalanul túlságos magas kamatot vettek tőlem. Visszakérhetem-e a fölösen fizetett összeget? (Régi előfizető, Szombathely.) — **Felelet:** Ha több kamatot vettek, mint amennyit előzően a megállapodásban kikötött, úgy azt feltétlenül visszakérvelheti. De ebben az esetben okosabb lett volna, ha a több kamatot egyáltalában be sem fizeti. Vagy ha már befizette, akkor a kamatról, mint általában minden fizetésről, nyugtát kellett volna kérnie.

Kérdés: Erdélybe szeretnék utazni, hgy az ottani vidéket megismerjem. Mennyibe kerülnek az utlevél és a vízum? (K. V., Lajosmizse.) — **Felelet:** Az utlevél, szegénységi bizonyítvány alapján, 1 pengő 25 fillérbe, s a vízum pedig 64 fillérbe kerül. Egyébként az utlevél kiállításáért tíz pengőt, a vízumért pedig hat pengőt kell fizetnie.

Kérdés: Az apám elhalt 1918-ban az olasz harcúterén, reám és két testvéremre 12 hold föld maradt, amelyet bátyám időközben 5200 pengő erejéig megterhelt egy banknál. Mi ehhez nem járultunk hozzá, csak most tudtuk meg. Mitőlök legyünk, s kötelesek vagyunk-e bátyánk helyett fizetni? (Tamási előfizető.) — **Felelet:** Teljesen érthetetlen előttünk, hogy miképpen tudta bátyja az ingatlan, amely apjának nevében áll, megterhelni, mert hiszen bekebelező nyilatkozatot csakis a telek-könyvi tulajdonos adhat az ingatlanra és bátyja legfeljebb az örökösze erejéig terhelhette meg az ingatlan, de azon túl semmiesetre sem, vagy, ha mégis megterhelte, az csak család uton történhetett, amit Önök megtámadhatnak. Nézzenek tehát utána a telekkönyvben, hogy ki írta alá a bekebelezési okiratot, s ha az atyjuk van aláírva, úgy vizsgálni kell, hogy valóld-e az aláírás. Ha kiderül, hogy bátyjuk apjuk tudta nélkül bekebelezte a kölesöntartozást, úgy semmiesetre sem kell fizetniük, sőt az egész ügyelet bíról uton meg kell támadni, s ily módon a telekkönyvből a terhet töröltetni.

Kérdés: Életbiztosítást kötöttem, amely szerint a befizetett összeg bizonyos kor elérése után felvehető. A befizetett 216 pengő helyett csak 122 pengőt akarnak fizetni, holott a szerződés kötelesek nem mondták meg, hogy felmondás esetén nem kapom a befizetett összeget. Most át akarom vinni biztosításmat a Gazdák Biztosító Szövetkezetéhez, hogyan kerülhetem el a kárt? (Há előfizető, Püzes.) — **Felelet:** Semmiesetre se fogadjja el a kisebb összeget, hanem az Ön birtokában lévő szerződés alapján követelje a teljes összeget és az egész ügyet írja meg az Ön által választott új biztosító intézetnek, amelynek pontos címe: G. B. Sz. IX., Üllői-ut 1. szám, Budapest.

Kérdés: Községünk lakossága a 10.000-et nem haladja meg, mégis a főjegyző a kerékpár használatához fényképes igazolványt kíván. Kötelek vagyok-e a főjegyző határozatának eleget tenni? (Ifj. F. J., Nagykamars.) — **Felelet:** A Vasárnap 3-ik számában közzétett rendelet alapján Ön nem köteles ennek a felszólításnak eleget tenni, amennyiben bármilyen kötelező, vagy büntető határozatot kapna, úgy éljen az ellen felebbezésel a közölt miniszteri rendeletre való hivatkozással.

Kérdés: A szövetkezet községünkben feloszlott, a tagok egyformán kötelesek-e a hátramaradt adósságot megfizetni vagy pedig az üzletrészeik arányában? (11.122. sz. előfizető.) — **Felelet:** A kereskedelmi törvény kifejezetten rendelkezik a tekintetben, hogy a szövetkezetek tagjainak a társaság kötelezettségéért hogyan kell felelniük. Első sorban az alapszabályok az irányadók. Ha tehát az alapszabályok azt írják elő, hogy a tagok egyenként és egyformán felelnek a kötelezettségéért, úgy ez az irányadó. Ha azonban az alapszabályok az üzletrészek szerinti felelősséget állapítják meg a szövetkezet tartozásalért, úgy az üzletrészek arányában kell fizetniük. Ha az alapszabály nem intézkedik, úgy a törvény határozott rendelkezése szerint a tagok fejenként és korlátlanul felelősek a tartozásért.

Kérdés: Mi a fizetése a községi bírónak? Országgyűlési képviselő jogosultságnak mi a köllékei? (17.076. sz. előfizető.)

— **Felelet:** A községi bíróknak fizetés nem jár. Az országgyűlési képviselőjogosultság általános kellékait az 1925:XXVI. t. c. szabályozza. Eszerint férfiaknál szükséges a betöltött 24 év, legalább 10 éves magyar állampolgárság, két év óta egy helyben való lakás, végül az elemi népiskola 4-ik osztályának elvégzését tanúsító bizonyítvány. Nőknél: betöltött 30 év; a többi kellékek megegyeznek a fentiekkel.

Kérdés: Az O. F. B. után kaptam 3200 négyzetögl földet. A mérnök, amikor febmérte, csak 1983 ölnék találta. Az adót a 3200 öl után vetették ki. Hová forduljak orvoslásért? (6066. sz. előfizető.) — **Felelet:** Az O. F. B. mérnöke által megállapított, illetőleg kimért földről tanuskodó mérnöki térképet kell Önnek kikérnie hiteles másolatban, ezt az illetékes telekkönyvi térképtárban felmutatni, ez alapon a kataszteri térképet kilgázítani, hogy az adóhivatal csak a tényleg juttatott föld után vesse ki az adót.

Kérdés: Másodosztályú vitézségi éremem van, azt hallottam, hogy ezen éremek tulajdonosai adókedvezményben részesülnek. Igaz-e ez? (Ifj. Ny. M.) — **Felelet:** Az adókedvezmény a vitézségi érem tulajdonosainál abban áll, hogy az adójuk után járó rokkantellátási adót nem kötelesek teljes egészében fizetni. A jogosultságot be kell jelenteni az adóhivatalnál.

Kérdés: Van-e még Olaszországban magyar hadifogoly? (R. S., Magyaróadalja.) — **Felelet:** Tudomásunk szerint minden magyar hadifogoly, aki haza akart jönni Olaszországból, már éveket ezelőtt, a fegyverszünet megkötése után hazajött.

Kérdés: 1. Ötvenszázalékos hadirokkant voltam s az 1926. év őszén megtartott felülvizsgálaton 75 százalékos hadirokkantnak nyilvántartottak. A rokkantsági díjat azonban még mindig a régi megállapítás után kapom. Hová forduljak, hogy nagyobb járadékban részesítsenek? 2. Mi a címe a népjóléti miniszter urnak s lehet-e címre levelet küldeni? (N. S., Pümpöny.) — **Felelet:** 1. A nagyobb rokkantság igényjogosultságát a bizottság határozaton kívül a népjóléti minisztériumban még egyszer eldöntötték. Ha itt is úgy találták, hogy rokkantsága növekedett, úgy föltétlenül megkapja a magasabb százalék után járó nagyobb rokkantdíjat. Mindenesetre sürgesse meg ügyének elintézését a magyar királyi népjóléti minisztérium illetékes osztályánál. 2. Nagyméltóságú Vass József dr. magyar királyi népjóléti- és munkügyi miniszter, Budapest, II., Lánchíd-utca 2.

Kérdés: 1. A Dunagőzhajózási Társaságnál valamelyik személyszállító hajón fűtő szeretnék lenni. Milyen vizsga szükséges ehhez és hová forduljak, hogy felvegyenek. 2. Nyugdíjazás-e a fűtő állás? 3. Filmszínész szeretnék lenni, még pedig olyan, aki az úgynevezett cow-boy filmekben játszik. Milyen képzettség szükséges hozzá? Hol veszik fel az ilyen színészeket? (17.251. számú előfizető.) — **Felelet:** 1. Hogy fűtő lehessen, ahhoz gőzkazán-fűtőt és kezelőt vizsgát kell tennie, valamelyik magyar királyi ipariskolán. Így például Budapesten (VIII., Népszínház-utca 8. szám.) A vizsgák ügyében írjon levelet az iskolaigazgatóságához. Levelében mellékeljen válaszlevegelyt. Felvételt végeztet forduljon a Dunagőzhajózási Társaság személyzeti osztályához, Budapest, V., Rudolf-rakpart 3. szám. 2. Igen. 3. Nálunk ilyen filmgyár nincsen. Az amerikai filmgyárak pedig csak elsőrangú, bevált és színészi multtal bíró művészeket alkalmaznak. Különös iskolai előképzettséget nem kívánnak.

Kérdés: Ha a házaspárból az asszony elhal, a férj a közösen szerzett vagyonból az egészet öröklé-e vagy csak a felét? (15.340. számú előfizető, Soltvadkert.) — **Felelet:** Ha a házaspárból az asszony előbb elhalt mint az ura, úgy a közösen szerzett vagyonból, az úgynevezett közszerzeményből felerészre illeti meg a férjet, míg a másik felerész, ha végrendeleti intézkedés nincs, a törvényes örökösöket illeti (asszony gyermekei, fiylenek nem lévén, szülei, vagy azoknak egyenes vagy oldalági leszármazói).

Kérdés: Anyósom végrendeletet készített, ebben az első házasságából származó két gyermekének vagyonának felét, második házasságából származó 5 gyermekre, a vagyon másik felét, vagyis csak a köteles részt hagyta. Anyósom ügyvédje most tőlünk ügyvédi költségeket követel, ki kell-e azt nekünk fizetni? (39-es előfizető) — **Felelet:** Az örökösök tartozását az örökösök mindannyian örökrészükr arányában fizetik. Ennélfogva az ügyvéd által követelt költség fele részét az első házasságából származó két gyermek, felerészét pedig a másik öt gyermek köteles fizetni. Ennélfogva az egész költségben az Ön felesége egytizedet köteles fizetni. Hozzáteesszük azonban, hogy az ügyvédnek a követelést felül kell bírálni, hogy helyesen van-e felszámítva.

Fontos adóügyi határidő.

Február 15-ig befizetendők az 1930. év első negyedére esedékes egyenes adók (ált. ker., jöv., vagyon-, ház-, földadó). A befizetés, mivel az 1930. évi adókievétel még nem történt meg, az 1929. évi adókievétel mérvében teljesítendő.

Február 15-ig befizetendő a munkaadók által az előző hónapban kifizetett szolgálati illetmények és munkabérek után járó alkalmazotti kereseti adó.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. Földművelésügyi Minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz., II. em. 207. ajtó) közlése szerint:

munkást keresnek

a következő uradalmak, gazdaságok és birtokokosok:

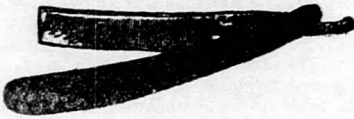
1. Csoportot.

Dr. Hoffmann Ede gazdasága (Nagynémetgyháza, u. p. Bieske, Fejér vm.), 45 pár summást tavaszra, megegyezés szerint. — **Idamajori gazdaság** (Baracs, u. p. Dumaföldvár, Fejér vm.), 20 I. és 30 II. osztályú munkást kapálásra, tavaszi két hóra, 20 I. o. és 10 II. o. munkást egész nyárra, hat hóra. — **Daránypusztai bér gazdaság** (Som. Somogy vm.), hat havi summának 30 I. és 30 II. o. munkást. Répát szedni akkordba.

2. Egyeseket.

Sárkány József (Kunszentmiklós, Bábony-tanya, Pest vm.), két családban négy család, kocsist, bérest, fejóst és mindenesét két lakásba, egyenkint 18 q rozs és buza, 20 kg. szalonna vagy napi egy liter tej, 40 P. kertföld, tüzelő, sertésbaromfitartás és 1200 négyzetögl tengeri föld. — **Kajos Zsigmond** (Vác-puszta, Pest vm.), egy fejni tudó mindenes keré, évi bére 40 P, 16 q gabona, 24 kg. szalonna, 20 kg. só, egy liter tej naponta, 1600 négyzetögl föld, tüzelő és lakás. — **Özv. Molnár Józsefné** (Hort, Heves vm.), egy paradés kocsist, konvenció és ruhajárándóságra és egy gépészkövácst. — **Lendray József** (Kunszentmiklós, Sip-u. 94., Pest vm.), egy főkerézt konyhakertbe csekélyebb fix és nagyobb %-os részese-désre. — **Vitay Imre** nyug. alezredes (Balatonfőknáj, Veszprém vm.), egy vidéki mindenes, 45—60 éves magános, róm-kath. kert és szőlőmunkához, ki fejni és lovat hajtani, ápolni tud. Bér nyári hat hóra á 40 P, téli hat hóra á 30 P és teljes ellátás. — **Stern Lajos** (Budapest, IX., Remete-u. 32., III. em. 23.), egy tehénes fejóst, tej eladás és elszámoláshoz, havi 80—95 P bérért, lakás és ellátás nélkül. — **Frey József** (Déva-ványa), egy nőtlen virágkertészt vagy segédet, lehetőleg felesnek. — **Patai István** kertész (Berettyószentmárton, Bihar vm.), március 1-re bolgár rendszerű kertbe vagy oly tanulni vágyó kertészségédet vagy kert munkást fixfizetésre vagy haszonrészesedésre, kik itt szakzerű kiképzést nyerhetnek. — **Pat-termann Lajos** (Beeske, Nógrád vm.), folyó egész évre nagy konvenció eselédet és pedig egy gulyást, egy kocsist, két bérest. — **Özv. Junker Lászlóné** (Kecskemét, Klapka-u. 14. sz.), március 1-re fűlőszállási nyolchaldas szőlő és gyümölcsösbe egy családós szakértőt keres az összes munkák elvégzésére. — **Havasi Sándor** kertész (Dombóvár, állomás mellett), egy idősb, nőtlen virág- és zöldségkertészt keres. — **Lichtenstein Pál** (Balatonfüred), február 1-től gyakorlott, konvenció tehénfejőst keres: hármat. — **Krausz Lajosné** (Budapest, VII., Damjanich-utca 46., II. em. 5.), szőlőmunkásokat keres 5 $\frac{1}{2}$ —6 hóra, kötese-Csicsal (Somogy vm.) munkahelyre 2 férfi és 3 II. o. szőlőmunkást. — **Dunamenti Kertgazdasági R. T.** (Csepel, Mező-u. 23.) hosszabb gyakorlattal bíró egy tehénfejőst. — **Dabasi Halász-gazdasága** (Gyón, Pest vm.) 60 kat. holdra harmados műveléshez keres cukorrépa munkásokat.

Villanyerőre berendezett homorú borotva köszörlülés

Angol és solingeni finom acélárú raktár

FLASNER LAJOS későműves és műköszörlülés

Budapest, VIII., József-körút 17. szám.

Köszörlülés és javítás olcsó áron. Lénykiröpecsk javítása és eladás.

Vidéki rendelések 24 órában belül eszközöl.

Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül

REJTVÉNYEK

1. Számrejtvény.

Egy fiu 15 évvel fiatalabb, mint az anyja. Anyja 16 évvel fiatalabb, mint az ura. A fiu 31 évvel fiatalabb, mint az apja. Együttvéve 160 évet számlálnak. Hány évesek egyenként?

(Beküldte Molnár Imre Püspökszenterzsébetről.)

2. Szórejtvény.

zokog szalma épület

(Beküldte ifj. Bodri István Szekszárdról.)

3. Szórejtvény.

$\frac{\times}{E}$ **CS T**

n

(Beküldte Őri Sándor Csánigról.)

4. Szórejtvény.

vi d d d
vi d d d
vi d d d

(Beküldte Vallyon Irmus Tiszasülyből.)

5. Szórejtvény.

nóta OL A szülő (-a) pajta T A
(ú-i)

(Beküldte Vallyon Klári Tiszasülyből.)

6. Szórejtvény.

nagy templom (ó=0) birka
o

(Beküldte Vallyon Évi Tiszasülyből.)

7. Szórejtvény.

puska N **E E**
E E

(Beküldte Peti János Liszéről.)

8. Szórejtvény.

Benes (-h) **L L**
 \times **L L (-I)**

(Beküldte Somogyi Istvánné Börcséről.)

9. Szórejtvény.

$\frac{4}{6}$ **oxigén**
E

(Beküldte Vallyon Ignác Tiszasülyből.)

10. Szórejtvény.

veszteség TYA eső után van
(s=v)

(Beküldte Farkas Mihály Berkesdről.)

11. Szórejtvény.

c c c c c c rombol
(ú=u)

(Beküldte Marton Károly Csikostöttösről.)

12. Szórejtvény.

félen van rózsá

(Beküldte Nagy Lajos Dunaremetéről.)

13. Szórejtvény.

V r kutya sötét Y
(j=i)

(Beküldte Cs. Nagy József Kaposzentbenedekről.)

14. Szórejtvény.

A
emelet emelet ior (-a)

(Beküldte Saja Vilmos Földesről.)

15. Szórejtvény.

Rég volt. Most van. Holnap lesz.

(Beküldte Török Kálmán Nemesnépről.)

16. Számrejtvény.

5 11 37 40 7
15 32 36 18 43 3
42 2 44 4
19 20 31
29 1 24
10 6 27 12
22 23 35 9 26 13 28
21 39 25
34 38
17 8 41 30
16 45

33 14
1—45

Nemesfém.
Régi ruhán van.
Keserü ellentéte.
Vágó eszköz.
Évszak.
Keresztnév.
Ruha.
Fa.
Kertész csinálja.
Fiatalok szeretik.
Sirva bánód, ha ide száll bátoriságod.
Összetett betű.
Egy szép magyar dal kezdősora.

(Beküldte Kálmán János Hajduszoboszlórol.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 9-ik számban közöljük.

A 3-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Este virágzik a repce.** 2. Szórejtvény: **Karli Etuska.** 3. Szórejtvény: **Szent László.** 4. Pontrejtvény: **Szeretet és szerelm.** 5. Szórejtvény: **Országos vásár.** 6. Szórejtvény: **Hadnagy.** 7. Szórejtvény: **Indián főnök.** 8. Pontrejtvény: **Késő őszel száll a feské messzire.** 9. Szórejtvény: **Béna.** 10. Pontrejtvény: **Kereskedelem.** 11. Szórejtvény: **Cseherből vederbe.** 12. Szórejtvény: **Nem éhettek muzsikaszó nélkül.** 13. Pontrejtvény: **Mi piroslik ott a síkon távolba!**

14. Kockarejtvény:

B	u	d	a
u	g	a	r
d	a	r	a
a	r	a	b

15. Pontrejtvény: **Esik a hó, fuj a szél, fázik a szegénylegény.**

Helyesen megfejtették: Tarnóczy János, ifj. Fülöp József, Takács Vilma, Makó Ferenc, Sármezey Eudréné, Hakkel Gábor, Győre Magduska, ifj. Papp Dániel, Kopócs István, Szabó György, Gergely Gábor, Divák Józsefné, Nemzeti Olvasókör, Prókay Gyula, Korözs István, Szabényi Ilonka, Simon Viktor, Látos István, Vass Sándor, Sédon Piroška, Schneckner Ferenc, Gachal Annuska, ifj. Nagy István, Molnár József, Sabácz István, Dobrotka János, Timár György, Takács Lujza, Szakács Sándor, ifj. Györgye György, Rádl István, Székely József, Dábi Sándor, Wolf Béla, Vörös Vince, Kuslits Ernő, Fáy Barnabás, László Lajos, Szily Mariska.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. Kuslits Ernő (Süttör), Dobrotka János (Kondoros), Sédon Piroška (Jászdózsza), Hakkel Gábor (Lítke) és Simon Viktor (Sórmellék).

A 4-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(27. közlemény.)

2.

Móric lassan, vontatottan ment fel a hegyoldalon. Lepedőnagságu piros kendőjével szorgalmasan törölgette az arcát.

Cudar meleg volt, esőre hajló idő, a felhők előfutárjai már gyülekeztek délfelől.

Az öreg Kovácsék présháza felé tartott s mikor odaért, bekukkantott az ajtón s amint meglátta a szobában a menyecskét, tréfásan köszöntötte:

— Szerencsés jó napot, jó özvegy menyecske! Látja, már itt vagyok.

A kosárban levő holmira rámutatott:

— Mit csinál a paradicsom, meg a paprika?

A menyecske kedvetlenül felelte:

— Jaj, most nincs kedvem tréfálni!

Móric nevetett:

— Az nem baj! . . . Az étel akkor a leggusztusosabb, ha minél szebben van tálalva. Az özvegy menyecske akkor a legkivánatosabb, ha a szóra kicsit csiklandós.

Kovácsné leintette:

— Menjen már! Öreg maga már ahhoz!

Móric nem engedett:

— Az öregség csak idő! — felelte vidáman és közelebb lépett a menyecskéhez. — Hallotta már azt, gyönyörűm, hogy a konzervet el lehet tenni száz esztendőre is? Mégis jó marad?

— Hallottam, — felelte a menyecske.

— No, látja! — bölintott rá az öreg házaló. — A Móric bácsi is egy ilyen konzerv. Fiatal korában eltette magát s öregségére fiatal maradt.

Szemével hamisan a menyecske felé csipett:

— Különösen, mikor kettesben van egy ilyen szép asszonnal! — És megcsipte az asszony állát.

Kovácsné a kezére ütött:

— Kuss, te!

Móric gőcögött:

— Látja! Most már kezd kicsit csiklandós lenni. Hehehe!

Hirtelen komolyra változott a hangja:

— De lássunk a dolgunk után, lelkem!

Körülnézett:

— Vica itt van?

Kovácsné mérgesen ujságolta:

— Ugy lóg az orra, mintha huznák.

És Móricra nézett:

— Az előbb majdnem összeveszett velem.

Móric mosolygott:

— Ez annak a jele, hogy könnyen kibékül.

A menyecske sóhajtott:

— Nem tudom, hogyan leszünk vele.

— Azt csak bizza rám, — felelte Móric. — A Móric bácsi ismeri az asszonyokat. Látja ezt?

A kezét forgatta, hogy egyszer a tenyere, másszor meg a keze feje volt felül és ránézett a menyecskére:

— Tudja, mi ez? . . . Az asszony! Az is állandóan mozog. Sohase tudja, hogy merre forduljon, de az ösztöne mindig arra viszi, amerre a legjobb neki. Nagyon jó szimatja van.

Megint komolyra változott a hangja:

— Ferkó mindjárt itt lesz.

Kovácsné szeme felcsillant:

— Beszélt vele?

— Üzentem neki, hogy jöjjön ide a présházhoz, mert fontos ügyben beszélni szeretnék vele.

A menyecske gondolata előre szállt:

— Mit gondol, kibékülnek?

Móric ellegyintett maga előtt:

— Mire a komája megérkezik, tiszta lesz az ég.

Az asszony elsápadt:

— Jaj, mi lenne, ha megtudná, hogy mi történt!

De Móric megnyugtatta:

— Arra most ne gondoljon. Menjen csak szépen haza, fogadja illően a komáját és örüljön, — hehehe! — hogy a fiatalok nem lesznek otthon.

Kovácsné megértette a célzást, erősen tiltakozott ellene:

— Ojjé, kiöregedtem én már abból!

Mire Móric jelentősen pislantott:

— Nem lehet abból kiöregedni, lelkem, még száz-esztendős korában sem!

Kovácsné hirtelen erőre kapott és nagy lendülettel mondta:

— Móric bácsi! Ha a fiatalokat kibékíti, hát a ház eladásán kívül adok magának olyasmit, amit nem felejt el soha!

Móric mosolygott:

— Ez már nagyon a kedvem szerint lehet!

Közel somfordált a menyecskéhez és hamisan pislantott:

— Megkaphatnám belőle az első részletet?

A menyecske nevetett:

— Minek kell az?

— Tudja, gyönyörűm, hogy részletüzlettel is foglalkozom.

Nem tudom, hogy Kovácsné belement volna-e ebbe az üzletbe, mert az üzletkötést megzavarta egy ujjonnan érkezett jövevény, akinek a kezében egy csomó drótra fűzött lakat csörgött.

A susztermajszter.

— Adjon Isten szerencsés jónapot! — köszöntötte a menyecskét, aztán Móricra nézett. — Alászolgája, Móric ur!

Móric szívesen viszonzta a köszönést:

— Jó napot magának is Csiriz ur. Hogy van? Hogy van?

Mielőtt felelhetett volna, Kovácsné csipősen közbevágtott:

— Hát maga megint lakatokat árul?

A majszter feltolta homlokára micisapkáját és jelentősen beszélt:

— Ez egyszer más ügyben járok!

Hetykén ejtette a szavakat:

— Megveszem a szomszédom szőlőjét.

S hogy baj ne legyen, Móricra pislantott.

A menyecske kételkedően húzta a szót:

— Ugy!

De Móric még idejében megmagyarázta a dolgot.

— Én közvetítettem neki, — mondta, hogy az ügyet elüsse.

A menyecske nem szólt rá.

A suszter tovább beszélt:

— Láttam Móric urat, hogy itt van. Gondoltam.

hogy bejövök, aztán a szőlővételben megbeszéljük az utolsó simitást.

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Február hó 9-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Baja, Kiskunmajsa, Kunszentmárton.

Február hó 10-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bácsalmás, Csipkerek (sertésvásár bizonytalan), Diósvízli, Fehérgyarmat, Galambok (sertésvásár bizonytalan), Irsa, Kaposmérő (sertésvásár bizonytalan), Kenderes, Kocsér, Mágocs (sertésvásár bizonytalan), Nagyfüged, Nagyszakácsi (sertésvásár bizonytalan), Nógrád (bizonytalan), Pécsvárad, Rakaca, Sárbogárd, Tarcal, Veszprém, Zala-szentbalázs (sertésvásár bizonytalan). — Állatvásár: Duna-vece, Hatvan, Pásztó. — Marha- és kirakodóvásár: Nagyrákos.

Február hó 11-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Rábacsanak. — Állatvásár: Szikszó. — Kirakodóvásár: Dunavecse, Hatvan, Pásztó.

Február hó 12-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Csapod, Csorna, Kaba, Lébény, Székesfehérvár, Városlőd.

Február hó 13-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Sopronlőve, Tiszalök. — Állatvásár: Deveser, Mezőkövesd.

Február hó 14-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Szentlőrinc, Zalaegerszeg (sertésvásár bizonytalan).

Február hó 15-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Drávafok. — Kirakodóvásár: Mád.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Irf. F. J., Süttör: Mindkettő jó. — **J. B., Tarnabod:** Tréfái és rejtvényei között találtunk közlésre alkalmast. — **K. M., Kistelek:** Rejtvényeiből válogatunk; tréfája jó. — **M. A., Budakeszi:** Az első tréfa jó. — **P. E., Ják:** Sor kerül rájuk. — **M. J., Magyartelek:** Valamelyiket közöljük. — **Irf. P. Gy., Sajóhárom:** Jók. — **L. A., Filkeháza:** Mást kérünk helyettük. — **H. Gy., Nagybatony:** Mindkettő jó. — **B. J., Döge:** A tréfák — nem tréfák. Rejtvényeiből közlünk. — **T. S., Nyécsa:** Rejtvénye jó. — **N. M. János, Karcag:** Valamennyi jó. — **Irf. K. E.:** A pontrejtvény közölhető. — **V. Gy., Nagypall:** Csak egy közölhető van köztük. Azok, amelyekben idegennyelvű szavak fordulnak elő, nem használhatók. — **N. Gy., Kéttornyulak:** Közlünk belőlük. — **Sz. F., Nagykorpad:** Sajnálattal, nem közölhető. — **K. J., Nagykorpad:** A verset Ön írta, vagy csak leírta valahonnan? — **Irf. N. I., Szendrő:** A második jó. — **G. L., Szentimre:** Legnagyobb sajnálatunkra, ilyesmivel nem foglalkozunk. Egyébként is azt ajánljuk, hogy Ön állítson össze egy szép, egyszerű, keresetlen és őszinte beszédet és ezt mondja el. Higye el, nagyobb hatást ér el vele, mint a más munkájával. — **Sz. I., Gyulavári:** Tréfája nagyon jó; rejtvénye is bevált. — **S. I. F., Dövény:** Lapunk máj száma belügyminis-teri rendelet közöl, mely az Ön panaszával foglalkozik. A takarmánynak belsőleg való elhelyezését kérni lehet. Mivel a rendelet kiadásáról tudomásunk volt, ezért nem közöltük levelét. — **S. Gy., Tiszafüred:** Az a hirdetés, amire Ön gondolt, két-három pengőbe kerül; kérjük a szöveget és a hirdetést megrendelését. — **Sz. Gy., Herd:** Ókos cikkét nagy örömmel olvastuk, sajnós, az események torlódása miatt nem volt módunkban megjelentetni. — **H. G., Karancsalva:** Beadványának nem adtuk helyet. Tettük ezt kizárólag az Ön érdekében. Meg vagyunk ugyanis győződve arról, hogy újabb kellemetlen-ségei származtak volna. — **K. A., Gyöngyöshalász:** Rejtvényeiből közlünk. — **Irf. Cs. N. J., Kaposzentbenedek:** Több jó van köztük. — **S. P., Jászósa:** Valamelyikre sor kerül. — **S. J. F., Dövény:** A tréfája — bármennyire jó is — a vallásos érzés megsértése miatt nem közölhető. Rejtvényei jók. — **N. D., Kisbicsérd:** Örülünk, hogy szívesen fogadta ajándékunkat. Kérjük, támogassa továbbra is lapunkat. — **F. F., Szarvas:** Kiténökék. — **K. K. S., Nógrádverőce:** Amint már megíztük Önnek, lapunk felelős szerkesztője, mástermésztető el-foglaltsága miatt, nem vehetett részt az előadásban. Az előadásról szóló beszámolót és a fényképeket várjuk! Felelős szerkesztőnk nevét a lap minden számának utolsó oldalán megtalálja. — **M. E., Nagybozsza:** Közölni fogjuk. — **S. N., Mihályd:** Mást kérünk; az efa-ta rejtvénye-ket nem kedvelik olvasóink. — **M. S., Tar:** Gratulálunk a szorgalmá-hoz. Sok jó van köztük. — **V. V. Kisbicsérd:** Kérését teljesítettük. Rejtvénye jó! — **W. Á., Rácgyőresény:** Igen nagy figyelemmel olvas-tuk el panaszos levelét és legnagyobb részben azonosítottuk magunkat vele. Mindazok a kérdések és kívánások, melyeket felsorol, állandóan foglalkoztatnak bennünket is és nincs lapunknak egyetlen olyan száma sem, mely ne sürgetné a kívánások megvalósítását. Mi meg vagyunk

győződve arról, hogy a hágai tárgyalások eredményes befejezése után jobb napok virradnak az ország agyonszagotott népére. Kérjük Önt is, hogy most már ne veszítse el a reményt, hanem bizalommal és felkészülten várja a kedvező változás eljöttét.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak február hó 3-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavideki 77 kg-os 24.55—24.85, 78-as 24.85—25.05, 79-es 25.15—25.40, 80-as 25.35—25.55, felsőtiszai 77-es 23.80—24.05, 78-as 24.10—24.25, 79-es 24.25—24.50, 80-as 24.35—24.60, fejeermegyei és dunántúli 77-es 23.30—23.55, 78-as 23.55—23.75, 79-es 23.85—24.00, 80-as 23.90—24.15, pestvidéki 77-es 23.40—24.05, 78-as 23.65—23.85, 79-es 23.90—24.10, 80-as 24.00—24.25, békaskai 77-es 23.40—23.70, 78-as 23.65—23.90, 79-es 23.90—24.15, 80-as 23.00—24.30. — *Rozs* pestvidéki 12.80—12.90, más 12.80—12.90; *sörárpa* 20.00—22.00, egyéb 18.00—20.00; *takarmányörpá* 15.30—15.75, elsőrendű 15.80—16.50; *köles* 11.00—12.50; *zab*, elsőrendű 14.30—15.00, közép 13.00—13.50; *tengeri* tiszai 13.20—13.30, dunántúli 13.10—13.20; *repce* 52.00—53.00; *korpa* 9.80—10.00 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például májusban novemberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak novemberben kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza márciusra 23.28—23.50, májusra 24.19—24.20, októberre 23.51—23.52. — *Rozs* márciusra 13.00—13.02, májusra 13.75—13.77, októberre 15.24—15.25. — *Tengeri* májusra 14.40—14.42, júliusra zárlat 14.90—15.00 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplanullás finom tisztított 40—44, nullás 40—44, kettes főzött 38—42, négyes kenyérliszt 36—40, hatos 34—36 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) Az élenkebb kereslet folytatódott, az enyhe időjárás arra indította a gazdákat és kereskedőket, hogy a szükséges fedezéssel gondoskodjanak. *Löhéremag:* a kínálat csekély, a külföldi részeről érdeklődés nem mutatkozik, ellenben a belföldi kereslet nagyobb mérvet ölt. Hasonló a helyzet *lucernamagnál*, melynek ára mult hét óta nem változott. *Baltacimmag:* a piacra került tételek könnyen találtak elhelyezést. *Tavaszi búkköny:* jó kínálat mellett az irányzat esendek. *Takarmányörpamag:* az irányzat igen szilárd, a kereslet nagyon élénk, az egyik és másik fajtában a készletek már korlátozottak. — A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilonként, nyersárúrt, Budapesten: Lucerna 130—145, löhére 74—80, fehérhère 130—170, nyulszapuka 50—60, balta-cim 48—52, Viktória-borsó 20—24, Express-borsó 20—24, tavaszi búkköny 25—27, lenmag, nagyszemű 55—60, kendermag 31—34, napraforgó, fehér 24—26, napraforgó, vegyes 23.25—24.25, mák 123—128, vörös köles 12—13, fehér köles 21—23, muharmag 20—21, seprőcirkok 9—10, csillagfürt, fehér 13—14 pengő.

Ónodi Szabó Lajos

baromfi tanyája
Szentés

Állami ellenőrzés alatt
álló törzstenyésztés.

Amerikai fehér leghorn, Rhode Island Red, bronzpulyka és gyöngytyúk tenyésztés. — Tenyésztőjások, napocsibék, növendék és tenyészállatok a megrendelés sorrendjében szállítanak. — Elit törzsek magas tojáshozamra és nagy testsúlyra kiválókatva.

Abraaktarmánypiac. Árpakorpa 12, buzakonkoly 11, buzakorpa 10, buzaktarmányliszt 12,50, cirok, az állomáson 8, konkolydara 11,50—12, lenmagpogácsa 28, napraforgópogácsa 18—19, répaszelet, szárított 11—12, rozskonyki 11, rozskorpa 10—10,50, rozstakarmányliszt 12,50, szójahabpogácsaliszt kis tételben 32 pengő métermázsként.

Burgonya. Árak nagyban métermázsként a következők: nyári rózsaburgonya 9,50—10, ősz burgonya 6—6,50, Ella burgonya 5,75—6, Krüger burgonya 4,50—5 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 8—9,50, réti széna, másodikrendű 6,25—7,50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 4,50—6, nuhárszéna 9—10, zabosbikkonyoszéna 8,50, alomszalma, elsőrendű 4, másodikrendű 2,50—3,50 pengő métermázsként.

Vágómarhavasár. Ökor, legjobb minőségű 100—116, kivételesen 120, közép 80—96, gyenge 58—76. Bika, legjobb 98—108, kivételesen 112, közép 86—96, gyenge 70—84. Tehén, legjobb 92—108, kivételesen 110—116, közép 60—88, gyenge 46—58. Bivaly 44—58, növénydekmárha 40—80, kicsontozni való 32—46 fillér kilogrammonként élő súlyban.

Szurómarhavasár. Jegyzett árak: Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1,56—1,66, kivételesen 1,77, másodikrendű 1,38—1,54 pengő kg-kint élő súlyban.

Tenyészmarhák és jármosókörök. Elsőrendű belföldi jármosókör (tarka) 0,96—0,98, elsőrendű belföldi jármosókör (fehér) 0,94—0,96, 1½—2 éves iszók 0,96—1, 1½—2 éves tinók 0,94—0,98, fiatal, friss fejűstehén 1,30—1,40 pengő kg-kint élő súlyban.

Sertésvásár. Árak élő súlyban kilogrammonként, könnyű sertés 136—148, közép 148—154, nehéz 154—160 fillér.

Gyapjú. A most folyó londoni gyapjúaukciót, a megnyitói árfolyamokban, bár lényegtelen, de mégis további lemorzsolódás következett be. Az irányzat gyenge. A hazai gyapjúpiac üzletellen, új gyapjúban elővétel még nem történt.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacra az árak nem változtak. Árak: marhabőr, magyar 1,10, marhabőr, tarka 1,20, borjubőr, hosszú lábú 2,30, báránybőr (fehér merinó) 3,50—4 pengő kg-kint.

Husvásár. Marhahas a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—640, rostélyos, vastag hátszín, felső, fehérpecsenye, gömbölyű felső 200—320, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—320, gulyásnak való 100—220 fillér kilogrammonként. — **Borjúhas:** Felszelelt comb 400—560, sütnivaló 200—440, porköltnek való 160—300 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhas:** Julcomb 160—260, gerinc, lapocka 140—200, porköltnek való 120—160, bárányhas, hátúja 280—340, eleje 180—300 fillér kilogrammonként. — **Sertés:** Friss karaj 280—380, friss comb, tarja, lapocka 240—300, friss oldalas 200—280, kocsonyának való 120—160, vese velővel 200—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—400, vidéki 280—360, olvasztani való szalonna 170—200, sózott kenyérszalonna 200—240, füstölt 200—260, hajt 190—220, zsíros tepertő 180—240, helybeli sertésszír 180—240 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 150—350, kappan 400—700, ruca 400—800, lud 600—1800, pulyka 500—900 fillér darabonként. — **Leótt állatok:** Tyúk 200—300, csirke 220—360, kappan 220—300, hizott ruca 240—320, lud, hizott 240—320, pulyka, hizott 220—260, ludmáj 400—1200, ludzsír és hajt 280—460, ludapróké 150—250 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 12—14, főzőtojás 8—12 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, borbén, darabonként 300—600, fácán darabja 350, szarvasgerinc 40, comb 220, lapocka 220 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 400—600, csuka 200—350, ponty 200—300, kárász 140—200, compó 200—220, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 36—40, lefőlözött 16—20, joghurt 170, tejszín 340—360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj, tömbben 400—440, 10 dkg-os csomagolásban 500—560, főzővaj 360—400, szedett vidéki vaj 300—380, juhsajt 260—360, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 50—80, juhturó 300—360, keverturó 240—320, hazai ementáli sajt 480—600, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lenese 70—120, hántolt egész borsó 100—120, feles 80—100, fehér, aprószemű bab 56—80, nagyszemű 80—120, színes 50—80, finom árpakása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 100—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 8—20, petrezselyem csomója 10—26, zeller, újdonság, zöldjével darabja 5—16, zeller kilogrammja 12—16, őszifajta kalarabé kilogrammja 14—24, zeller zöldség 14—26, makói vöröshagyma 8—12, közönséges vöröshagyma 6—10, fokhagyma kilogrammja 100—180, cékla 12—24, hazai fejeskáposzta 10—24, savanyított káposzta 28—32, kelkáposzta 10—24, vöröskáposzta 22—40, karfiol 40—60, torma 50—180, rózsaburgonya 12—16, közönséges 7—10, kiftli 16—24, Ella 8—12, kelbimbó 80—120, tömör eszpergekomba 180—400, szárított gomba 1600—2000, fekete retek 16—20, ecetes uszorka 100—140, vizes 60—70, savanyított zöldsépiac kilogrammja 100—160, sütőtök 10—24, gyalult 70—75, sóska 260—280, lisztított paraj 40—100, gyökeres 30—50, főzött paradicsom literje 70—90 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 80—160, közönséges 40—100, nemes fajkórte 60—180, hazai aszaltszilva 70—120, szilva 140—180, gyümölcsíz 160—320, téli etett szőlő 100—280, keményhéjú dió 100—200, dióhéj 480—560, héjazott magyóró 420—560, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 400—440, féledés, gulyás 360—400, rózsapaprika 240—340, erős 140—340, kereskedelmi 100—200, kék mák 140—180, közönséges 120—140, pergett méz 200—220, házi színpaprika 136—160, közönséges házi szappan 120—128 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak: Szegeden: Édesnemes paprika kg-kint 2,20—2,65, féledés paprika kg-kint 1,30—1,80, elsőrendű paprika kg-kint 0,90—1,30, másodikrendű paprika kg-kint 0,60—0,90, harmadrendű paprika kg-kint 0,30—0,50, fűzérpaprika kg-kint 3—4,70 pengő. **Kalocsán:** Édesnemes paprika kg-kint 2,20—2,35, rózsapaprika kg-kint 1,20—1,35, másodikrendű paprika kg-kint 0,70—0,90, harmadrendű paprika kg-kint 0,40—0,60, csövespaprika 1,25 pengő.

Borpiac. A borpiaci helyzet az elmúlt héten nem változott. Némi érdeklődés van a magasabboké kadarka-borok iránt, de inkább csak az olcsóbb falusi árut keresik. A zöldfehér, uradalmi áru iránt nem mutatkozott kereslet. Az árak a következők: Kis termelőknek kadarka áruért 2—2,60 pengőt fizetnek hektoliterfokonként. Zöldfehér, 11 fokos urasági borokért 25—28, 12 fokosért 30—38, magasabbfokúért 35—50 pengőt fizetnek hektoliterenként és vidékenként.

Szesz és szeszszitalok. Az Országos Szeszértékesítő R.-T. végrehajtóbizottsága január hó 28-án tartott végrehajtóbizottsági ülésében az összes szeszkezelőgépláknak változatlan jegyzését határozta el. A detailforgalomban finomított szesz változatlan árban, denaturált szesz 100 literen felüli vételnél 64 pengőig, 100 literen alul 66 pengőig kelt el azonnali készpénzfizetés mellett. **Gyümölcsipalánk:** Az Országos Gyümölcsipalánk R.-T. január 29-én tartott végrehajtóbizottsági gyűlése a gyümölcsipalánkraknak további intézkedésig való változatlan jegyzését határozta el.

Fapiac. Felsőfajában lassan megindult a kereslet, egyelőre nyomott árak mellett, azonban a termelők az árak újabb megszilárdulásával számolnak, különösen jobb árúknak, amelyekben a készletek csekélyek. — **Keményfa** teljesen üzletellen, mert a külföld egyáltalában nem vásárol, a belföldi szükséglet minimális. **Tűzfűzében** is gyenge a kereslet, mert a fogyasztás az enyhe időjárás következtében alaposan mecsappant. Az árak vagononként 3—4 pengővel csökkentek és Budapestben minőség szerint 350—360 pengő között mozognak. **Faszémben** is mérsékelt a forgalom. Retortaszén 900—920 pengő 10.000 kg-kint magyar határállomásról.

Idegen pénznemek vételei és eladási ára február hó 3-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többé kerül egy darab:** Angol font 27,72 (27,87); dollár 5,69 (5,71); hollandi forint 2,29 (2,30); német márká 1,36 (1,37); svájci frank 1,10 (1,11) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Csehkorona 16,84 (16,94); szerb dinár 9,95 (10,03); francia frank 22,45 (22,75); lengyel zloty 63,90 (64,20); román leu 3,37 (3,41); olasz lira 29,70 (30.—); osztrák schilling 80,22 (80,62) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszokoronas arany 23 (23,20); ezüst egykoronas 0,32 (0,35); ezüstforintos 0,92 (0,95); ezüst ötkoronas 1,78 (1,82); szinarany kilogrammja 3800 (3820); színezüst kilogrammja 88 (89) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkányt, egeret, mezei egereket csak „RATINOL” svájbogarat, csótányt, rusznit, hangyát, „Rusznit” irtógyökeres! Más állatra, emberre veszélytelen! Napiárban szállítja

Ratinoi Laboratorium, Budapest, Marányi-u. 36.

Mutasd meg szomszédodnak is a

VASÁRNAP-ot!

SZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32. I. em. I. (Rókusfal szomszégetben).
Rendelés egész nap.

vér- és nemibetegék részére. Ezüst salvarsan-oltás.